

Notariaat magazine

maandelijks informatie- en opinieblad
voor en over het notariaat

editie 12 | december 2013 | jaargang 13

*Rol notariaat in
Tweede Wereldoorlog* 12

*Op de markt:
de HEMA notarisservice* 19

*Nieuwe Europese
privacyverordening* 22

Magda Berndsen (D66)

*Gemeenschap
van goederen
onder vuur*

KNB

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Sdu UITGEVERS

CIB Centraal InkoopBureau Dé kantoor specialist voor notarissen

Nu verkrijgbaar op NotarisNet:

- Hoogwaardig notarieel aktepapier tegen de laagste prijs
- Uitgebreid assortiment kantoorartikelen speciaal voor notarissen

Notarieel aktepapier van het CIB:

het meest voordelige en best beveiligde papier in zijn soort!

- Nergens voordeliger: nú 7% onder de marktprijs
- Verkrijgbaar in kwaliteitsoorten Eminent en Confident
- Conform de verordening aktepapier van de KNB
- NEN2728-gecertificeerd voor duurzaam archiveren
- Extra goed beveiligd door 'optisch dood' papier
- Op werkdagen vóór 14:00 uur besteld, de volgende werkdag in huis

Notarieel aktepapier is een waardedocument.

In Nederland is het gebruikelijk dat waardedocumenten 'optisch dood' zijn, wat inhoudt dat het papier onder aanstraling met Ultra Violet licht niet oplicht. Documentexperts doen bij controle op documentfraude als eerste een U.V.-test. Als een (gedeelte van) een document toch oplicht, kan dit een aanwijzing zijn dat er in de tekst iets veranderd is. Een vals of vervalst document zal dan ook onmiddellijk opvallen.

Bel ons nu voor een gratis proefpakket en oordeel zelf: 079 36 38 400

Het CIB:

dé kantoor specialist voor notarissen

Sinds 1937 leveren we totaaloplossingen voor de kantooromgeving en zijn we specialist op segmenten waaronder notarissen.

Naast standaard kantoorartikelen en notarieel aktepapier leveren we een uitgebreid assortiment producten speciaal voor het notariaat:

- Notariszegels en lakstaven
- Notariskoord en holnieten
- Notariële registers
- Notariszegelpersen en -stempels
- Duurzame archiefmaterialen (conform Archiefregeling 2009)
- Luxe schrijf- en lederwaren

Bekijk ons volledige aanbod in onze webshop knb.cib.nl of vraag onze Deelcatalogus speciaal voor notarissen aan:

079 36 38 400

"Dankzij de beroepsaansprakelijkheidsverzekering van M is mijn financieel dossier op orde"

M-VERZEKERINGEN

Dossier op orde

Iedereen kan een beroepsfout maken, hoe zorgvuldig u ook te werk gaat. Met de beroepsaansprakelijkheidsverzekering van M-verzekeringen beschermt u zich tegen de financiële gevolgen van het maken van een beroepsfout. M geeft u zekerheid en zorgt ervoor dat uw financieel dossier op orde is; voor nu en in de toekomst.

M biedt als specialist verzekeringen voor advocaten, notarissen, accountants en andere business professionals. Door onze inkoopkracht kunnen wij zeer scherpe premies bieden voor een zeer complete dekking. Ook uw dossier op orde met M? Kijk voor ons complete aanbod op www.m-verzekeringen.nl of neem gerust contact met ons op.

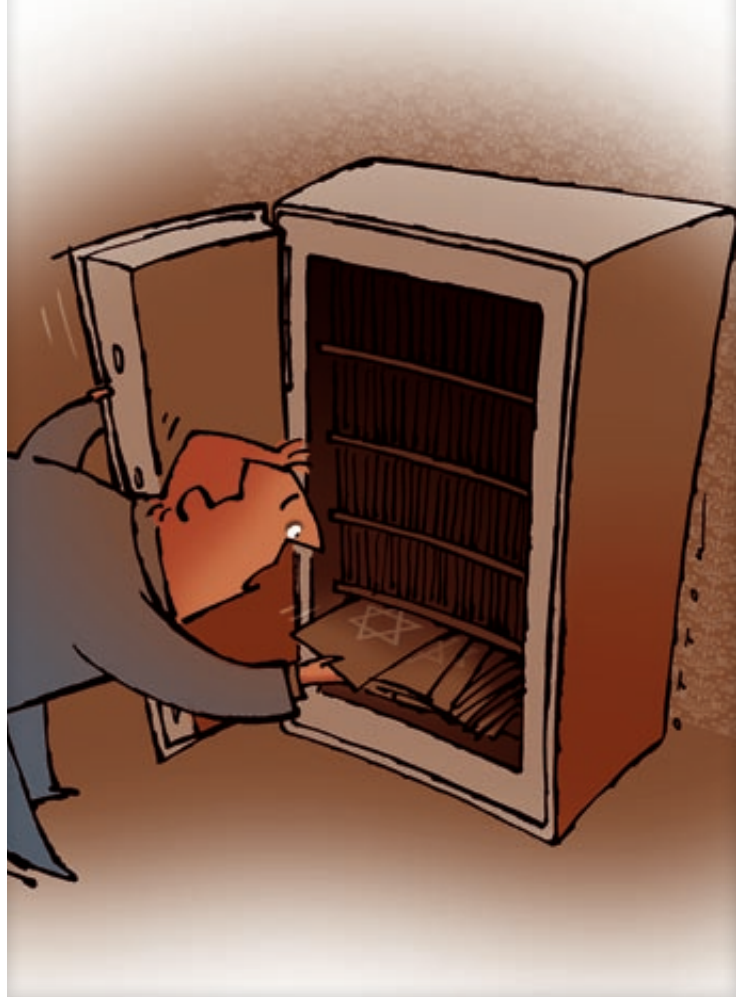
M-VERZEKERINGEN.NL

Ringbaan West 240 • Tilburg • T 013 594 28 28 • m@mutsaerts.nl

Exclusieve verzekeringsproducten voor advocaten, notarissen, accountants en andere business professionals

M-VERZEKERINGEN is een product van Mutsaerts

8 Wetsvoorstel mist onderbouwing

Als het aan D66, PvdA en VVD ligt, komt er een eind aan het standaard trouwen in gemeenschap van goederen. De drie partijen hebben een meerderheid in de Tweede Kamer, maar een rondgang langs voor- en tegenstanders laat zien dat het conceptwetsvoorstel nogal wat voetangels en klemmen bevat.

12 Onderzoek naar rol notariaat in Tweede Wereldoorlog

Stel je voor: je bent net kandidaat-notaris, je hebt de sleutel van de kluis van je baas gekregen en woont boven het kantoor waar je werkt. Je bent leergierig, wilt weten hoe anderen akten maken, denkt daar iets van te kunnen leren en gaat op onderzoek uit. Nieuwsgierig open je de kluis en begint te lezen.

Beroeps- en praktijkuitoefening

- 27 Commissie gaat dekking beroepsaansprakelijkheidsverzekering onderzoeken
- 27 Kosten inschrijving CTR omlaag
- 28 Publieksbrochures bestellen bij een nieuwe leverancier
- 28 Eindejaarstraject hypotheek van ASR Bancair
- 28 Wijziging curatele, beschermingsbewind en mentorschap 1 januari in werking
- 29 Leden en bestuur enthousiast over regiobijeenkomsten
- 29 Wettelijk minimum(jeugd)loon per 1 januari 2014
- 30 Collectieve geheimhouding notarissen treedt per 1 december in werking
- 30 KNB Cursusagenda
- 31 Extra ledenraad in januari 2014
- 31 Close up: Bernadette Verberne

Verder in dit nummer

- 6 Nieuws
- 15 Column Nora van Oostrom-Streep
- 16 Eerste ervaringen met Centraal Digitaal Repertorium
- 18 Terugblik: Caroline Romeijn
- 24 En verder: Femke de Nooijer
- 26 Specialisten
- 27 Column Franc Wilmink
- 32 Tuchtrecht
- 34 Personalia
- 34 Kanocolumn

*'We kunnen ons het best
maar goed voorbereiden'*

19 Jip-en-janneke-akte voor bodemprijs lokt nieuwe klanten

Hoe gezond is een worst als je er een ziektekostenverzekering en testament bij verkoopt? Het meest onmisbare merk van Nederland doet nu ook in verzekeringsproducten, testaments en samenlevingscontracten. De klanten en deelnemende notarissen vinden het HEMA-notariaat nu al 'een daverend succes'. Een deel van het notariaat betwijfelt of je voor 125 euro per akte voldoende kwaliteit en *Belehrung* kunt bieden en hekelst het imago-verlies van het notariële product. Het lot van het warenhuis-notariaat ligt in handen van de tuchtrechter.

22 Privacybewustzijn ontwikkelen

Op Pleit 2013 deed Anne-Wil Duthler uit de doeken wat de nieuwe Europese privacyverordening betekent voor notarissen, advocaten en gerechtsdeurwaarders. Toen waarschuwde zij dat er veel gaat veranderen voor ondernemingen die met persoonsgegevens te maken hebben. Voor het notariaat licht zij de nieuwe wetgeving nog eens toe, want de regels zijn streng en de boetes hoog.

OP DE COVER

D66-politica Magda Berndsen. Zij licht op p 8 het initiatiefwetsvoorstel voor het huwelijksvermogensrecht toe.

Notariaat Magazine
editie 12, december 2013

COLOFON

Notariaat Magazine is een uitgave van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) en publiceert nieuws en achtergronden over onderwerpen die het notariaat raken. Bij de KNB zijn ruim 1.400 notarissen en 1.850 kandidaat-notarissen aangesloten. Het blad wordt in een oplage van ruim 5.000 exemplaren verspreid onder KNB-leden en externe relaties. Notariaat Magazine verschijnt eenmaal per maand, met uitzondering van de maand augustus. De redactie van Notariaat Magazine is onafhankelijk en werkt op basis van een redactiestatuut. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden brieven en opinies in te korten.

Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB)
Spui 184
Postbus 16020
2500 BA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3307111
fax: 070 3621749

Redactie: Mechtelt Lindenhovius (hoofdredacteur), Jessica Hendriks (redacteur), Clemens van Gessel (correctie),
Telefoon 070 3307170, **e-mail** nm@knb.nl

Aan dit nummer werkten mee:
Lex van Almelo, Wilma van Hoeflaken,
Roel Ottow, Jolanda aan de Stegge,
Henriette van Wermeskerken

Redactieraad: Hans Willem Heetebrij, Kees Louwerens, Maarten Meijer (voorzitter), Hens Meengs, Ariën Nielsen, Nora van Oostrom-Streep, Mariska Verkooijen en Teska van Vuren

Foto's: Truus van Gog
Omslag: Truus van Gog

Vormgeving:
Okapi. Corporate Identity Atelier

Uitgever: Sdu Uitgevers,
Peter Frissen
Prinses Beatrixlaan 116
2595 AL 's-Gravenhage
Postbus 20025
2500 EA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3789571

Druk: DeltaHage
grafische dienstverlening, Den Haag

Abonnementen: De abonnementsprijs bedraagt 107,95 euro per jaar (excl. btw en incl. administratie- en verzendkosten), prijswijzigingen voorbehouden

Abonnementenadministratie:
Sdu Klantenservice
Postbus 20014, 2500 EA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3789880, fax: 070 3789783

Vanwege de aard van de uitgave, gaat Sdu uit van een zakelijke overeenkomst; deze overeenkomst valt onder het algemene verbintenissenrecht.

Advertentie-acquisitie: Sales & Services,
Gerrit Kulsdom Postbus 2317, 1620 EH Hoor
telefoon: 0229 21211, fax: 0229 270404
e-mail: administratie@salesandservices.nl

ISSN: 1568-4121

© KNB/Sdu Uitgevers
Alle rechten voorbehouden. Behoudens de door de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden vervaardigd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever of de KNB. De bij toepassing van art. 16B en 17 Auteurswet wettelijk verschuldigde vergoedingen wegens fotokopieën, dienen te worden voldaan aan de Stichting Reprorecht, Postbus 882, 1180 AW te Amstelveen. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

KNB neemt probleem financieel misbruik serieus

Notarissen kunnen, hoewel niet wettelijk verplicht, werken met een meldcode. Dat dit al gebeurt, blijkt uit het stappenplan dat door de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) is ontwikkeld. Dit antwoordt staatssecretaris Teeven op eerdere Kamervragen over het melden van uitbuiting of financieel misbruik door een notaris. Deze vragen werden gesteld naar aanleiding van de EO-uitzending *De Vijfde Dag* over een 22-jarige jongen die trouwt met zijn 79-jarige dementerende oudtante.

Teeven vindt het belangrijk dat notarissen conform hun beroepscode en wettelijke verplichtingen hun beroep uitoefenen. Volgens de minister neemt de notariële beroepsgroep het probleem van financieel misbruik van ouderen zeer serieus. Zo heeft de KNB zelf contact gezocht met het ministerie van Veiligheid en Justitie om dit probleem gezamenlijk aan te pakken. Ook heeft de KNB een stappenplan ontwikkeld voor notarissen over wat zij kunnen doen bij constatering of vermoeden van financieel misbruik. Door dit stappenplan, gebaseerd op de Wet meldcode, controleert een notaris de wilsbekwaamheid van zijn cliënt. Daarnaast neemt het notariaat deel aan de pilots in een zevental gemeenten in het kader van het Actieplan 'Ouderen in veilige handen'. Daarin werken verschillende partijen, waaronder de notarissen, met elkaar samen om financieel misbruik aan te pakken. Volgens de staatssecretaris moet uit de resultaten van deze pilots, die eind 2014 worden afgerond, nog duidelijk worden of er verdere stimulansen of maatregelen nodig zijn.

KNB heeft zelf contact gezocht met het ministerie van Veiligheid en Justitie om dit probleem gezamenlijk aan te pakken.

Mediatorsfederatie Nederland opgericht

Vrijdag 15 november is de Mediatorsfederatie Nederland opgericht tijdens het Mediationcongres 2013. In de nieuwe federatie zijn de grote landelijke verenigingen van mediators verenigd. De verenigingen willen hiermee het mediatorsberoep verder professionaliseren en de kwaliteit van mediation in Nederland bevorderen.

De Mediatorsfederatie Nederland zal zich de komende tijd bezighouden met advisering en vertegenwoordiging van de belangen van mediators in het kader van de op stapel staande Mediationwet. Daarnaast houdt de

De verenigingen willen het mediatorsberoep verder professionaliseren en de kwaliteit van mediation in Nederland bevorderen.

federatie vanaf 1 januari 2014 het register van mediators bij en is het verantwoordelijk voor het kwaliteitsbeleid voor mediation in Nederland. De federatie heeft deze rol overgenomen van het Nederlands Mediation Instituut (NMI). Ook de Vereniging van Mediators en Scheidingsbemiddelaars in het notariaat is vertegenwoordigd in de Mediatorsfederatie Nederland.

Eerste Kamer stelt vragen over loslaten vervaltermijn indienen klachten

Eerste Kamerlid Schouwenaar (VVD) heeft vragen gesteld over het feitelijk loslaten van de vervaltermijn voor het indienen van klachten, zoals staat in de wijziging op de Wet op het notarisambt (Wna). Eerder zette de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) al grote vraagtekens bij de noodzaak hiervan.

In de onlangs door de Tweede Kamer aangenomen wijziging van de Wna staat een zogenoemde hardheidsclausule bij de vervaltermijn voor het indienen van een klacht. In principe moet een klacht worden ingediend binnen drie jaar na het ontvangen van de stukken. De staatssecretaris van Veiligheid en Justitie heeft nu een clausule opgenomen waardoor het mogelijk wordt om ook na drie jaar nog een klacht in te dienen. Eerste Kamerlid Schouwenaar wil nu weten welke omstandigheden hebben geleid tot een gewijzigde opvatting en waarom de staatssecretaris

In principe moet een klacht worden ingediend binnen drie jaar na het ontvangen van de stukken.

niet heeft gekozen voor een verlenging van de termijn met een bepaalde periode, zoals ook de Raad van State adviseert.

STRUCTUREEL PROBLEEM

Volgens de KNB leidt de gewijzigde bepaling tot een onevenredige verzwaring van de positie van de notaris zonder dat gebleken is dat de huidige vervaltermijn structureel tot problemen leidt. De KNB wil dat de staatssecretaris deze bepaling niet in werking laat treden, zodat in elk geval nader onderzocht kan worden of er sprake is van een structureel probleem dat om een dergelijke oplossing vraagt. Ook Schouwenaar wil nu van de staatssecretaris weten of hij bereid is af te zien van inwerkingtreding van deze bepaling.

'De KNB zijn we allemaal'

Woensdag 27 november heeft de ledenraad van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) **Remco van der Kuijp** (43), notaris te Strijen, benoemd tot bestuurslid van de KNB voor een periode van drie jaar. Hij volgt daarmee kandidaat-notaris **Sander Smits** op die per 1 oktober aftrad.

Kun je wat meer over jezelf vertellen?

'Ik ben in 1996 begonnen bij Loyens & Loeff in Rotterdam. Daar heb ik negen jaar voornamelijk familie- en ondernemingsrecht gedaan. Vervolgens wilde ik heel graag voor mezelf beginnen op een klein kantoor. Na een zoektocht ben ik terechtgekomen in Strijen, net onder Rotterdam, waar ik in 2006 een florerende notarispraktijk kon overnemen. En sindsdien heb ik alle ups-en-downs meegemaakt van de notariële markt. Toen ik notaris werd, ben ik bijna meteen ook actief geworden in het ringbestuur van de ring Dordrecht. En zo ben ik stap voor stap naar de ledenraad gegaan en heb daar bestuurlijke ervaring opgedaan.'

Waarom vond je het belangrijk om actief te worden in de beroepsorganisatie?

'Ik vind dat er veel leden aan de zijlijn staan, een grote mond hebben, maar dan vervolgens niets doen. Wie mij kent, weet dat ik ook een hele grote mond heb. Ik ben altijd heel kritisch geweest en ik vind dat je dan op een gegeven moment de handschoen moet oppakken. Toen die gelegenheid voorbijkwam, heb ik dat dus meteen gedaan.'

Wat wil je bereiken?

'Ik denk dat ik een bijdrage kan leveren aan een constructief en positief notariaat. We hebben een mooi vak, waar we voor moeten staan en dat we op alle mogelijke manieren moeten verdedigen. Met name de positiviteit vind ik belangrijk. Ik ben het heel erg eens met wat onze voorzitter Franc Wilmink laatst zei in *Mr.*: "We moeten kijken naar wat ons verbindt, niet wat ons verschildt." We oefenen allemaal ons vak uit, doen dat ieder op een andere manier. Maar we moeten niet naar die verschillen kijken, maar naar wat we allemaal hetzelfde doen.'

En wat doe je naast het notaris- en bestuursschap?

'Oh, zat! Ik geef al jaren les in ondernemingsrecht op diverse opleidingsinstituten, bijvoorbeeld bij de Academie voor de Rechtspraktijk, bij de Erasmus School of Accounting & Assurance en OSR Juridische Opleidingen. Ja, ik ben heel druk, een bezige bij, maar ben ook wel regelmatig thuis hoor.'

Minister past wetsvoorstel executieveiling aan

De termijn voor het bekendmaken van de veilingvoorwaarden bij een executieveiling wordt dertig dagen. Hiermee wordt die termijn gelijk aan de termijn voor aankondiging van de veiling. Dit heeft minister Opstelten van Veiligheid en Justitie de Vaste Kamercommissie van Veiligheid en Justitie laten weten in antwoord op vragen van VVD, PvdA en D66.

Naast een wijziging van deze termijn reageert de minister ook op vragen van de VVD, SP en D66, gebaseerd op de suggestie van de KNB, om aan het proces van veiling een voorfase toe te voegen naar Frans voorbeeld. Dit systeem (*vente amicale*) biedt de mogelijkheid om een tot bewoning bestemde onroerende zaak eerst een tijd onderhands te koop aan te bieden. Op die manier wordt het aantrekkelijker voor particulieren om zo'n woning te kopen en is de opbrengst hoger. Opstelten acht het verplichten van zo'n onderhandse verkoop voorafgaand aan een executieveiling niet nodig, omdat naar huidig Nederlands recht al een onderhandse executorialer verkoop mogelijk is. Wanneer een hypotheekhouder verwacht dat een onderhandse executorialer verkoop meer oplevert dan een openbare executieveiling, staat het hem vrij te kiezen voor deze onderhandse executorialer verkoop.

De termijn voor het bekendmaken van de veilingvoorwaarden bij een executieveiling wordt dertig dagen.

GEEN WETTELIJKE PLICHT NOTARIAAT VOOR INFORMATIEVERSTREKKING

Opstelten zegt verder dat het met de introductie van de internetveiling voor de notaris veel eenvoudiger wordt om het publiek te informeren over de juridische en de feitelijke status van het te executeren pand. Op de veilingwebsite kunnen bijvoorbeeld foto's, kadastrale kaarten en keuringsrapporten worden gezet die door alle potentiële kopers kunnen worden bekeken. Een wettelijke plicht voor notarissen om meer, duidelijkere en completere informatie te verstrekken over het te veilen pand, zoals door de leden van de SP is gevraagd, vindt de bewindsman op dit moment daarom niet nodig. Ook denkt Opstelten dat er met het nieuwe wetsvoorstel een einde komt aan de lijst van kosten die bij de koper in rekening worden gebracht. Alleen de in de wet genoemde kosten zijn nog voor de koper. Van deze kosten moet de notaris of de financier van tevoren naar beste weten een inschatting maken. Hierdoor krijgt de koper meer zekerheid over de hoogte van de kosten dan nu het geval is en dat maakt de financiering iets gemakkelijker, zegt de minister.

Nieuwe website VFI

VFI brancheorganisatie van goede doelen heeft een nieuwe website: www.goededoelen.nl. Met deze site wil VFI altijd de meeste actuele stand van zaken over het wel en wee van de sector weergeven. Ook is te vinden hoe goede doelen werken en uitleg over toezicht en verantwoording en is er veel informatie over geven aan goede doelen en over werken bij goede doelen. Ruim 120 goede doelen presenteren zich op een eigen pagina met filmmateriaal, het laatste nieuws en een kort profiel.

Magda Berndsen

Dorine Oudhof

Gemeenschap van goederen onder vuur

Wetsvoorstel mist onderbouwing

Als het aan D66, PvdA en VVD ligt, komt er een eind aan het standaard trouwen in gemeenschap van goederen. De drie partijen hebben een meerderheid in de Tweede Kamer, maar een rondgang langs voor- en tegenstanders laat zien dat het concept-wetsvoorstel nogal wat voetangels en klemmen bevat.

TEKST Jolanda aan de Stegge | FOTO'S Truus van Gog

Begin november meldden D66, PvdA en VVD dat zij een initiatiefwetsvoorstel zullen indienen met betrekking tot het huwelijksvermogensrecht. Als hun wetsvoorstel wordt aangenomen, is het binnen afzienbare tijd afgelopen met de wettelijke gemeenschap van goederen. Daarvoor in de plaats komt dan de beperkte gemeenschap van goederen, waarin is vastgelegd dat na een scheiding geld en goederen niet meer standaard hoeven te worden gedeeld. Voorhuwelijks spaargeld, en schenkingen en erfenissen gekregen voor of tijdens het huwelijk blijven buiten beschouwing. Ook ben je onder de nieuwe wet verlost van het afbetalen van voorhuwelijks (studie)schulden van je ex. De gemeenschap van goederen is achterhaald, licht initiatiefneemster en D66-parlementariër Magda Berndsen toe. 'Ons wetsvoorstel sluit aan bij de praktijk en appelleert aan de tendens dat beide echtgenoten een eigen bankrekening hebben en een gemeenschappelijke voor de gezamenlijke uitgaven. Steeds meer stellen willen binnen hun relatie geld en goederen voor zichzelf houden en die ook bij een eventuele scheiding niet delen. Door dit soort zaken aan de voorkant te regelen, kun je bij een eventuele echtscheiding een boel narigheid voorkomen.'

GELOPEN RACE

Uitgangspunt is dat je niet gemeenschappelijk moet maken wat privé is, vinden D66, PvdA en VVD. De maatschappij individualiseert, vrouwen verdienen hun eigen

geld, het aantal scheidingen en tweede en derde huwelijken nemen toe, mensen trouwen op latere leeftijd en willen hun voorhuwelijks geld, bezittingen, erfenissen en/of schenkingen na een eventuele scheiding niet standaard delen. Dat blijkt ook uit het toenemende aantal uitsluitingclausules die erflaters in hun testament opnemen. Bovendien zou Nederland met de gemeenschap van goederen internationaal gezien uit de pas lopen. Alleen Suriname en Zuid-Afrika kennen een soortgelijk stelsel.

Volgens de eerste berichten in de media zou het wetsvoorstel een gelopen race zijn, ook omdat de drie partijen een meerderheid vormen in de Tweede Kamer. 'Huwelijkswet niet meer van deze tijd' kopte de *Volkskrant* en in een hoofdredactioneel commentaar oordeelde *NRC Handelsblad* 'dat het helemaal juist is de automatische gemeenschap van goederen bij het huwelijk af te schaffen' en 'dat het een noodzakelijke en lang uitgestelde stap is in de emancipatie van de vrouw'.

LEKKER SIMPEL

Klinkt goed, maar desondanks roept het wetsvoorstel vragen op. Welk probleem lost het nieuwe wetsvoorstel op en hoe beroerd is de wettelijke gemeenschap van goederen? Want voor- en tegenstanders van de gemeenschap van goederen roemen steevast de eenvoud van dat stelsel. Lekker simpel. Alles wat je verdient en krijgt – tenzij anders vastgelegd –, gaan in het huwelijk op één hoop. Bij scheiding gaat de boel doormidden en daarmee basta; een betrekkelijk eenvoudig afwikkelingsproces.

Frank Hoens

Dorine Oudhof:

‘Je niet zomaar kunt stellen dat degenen die in gemeenschap van goederen trouwen daar niet over nadenken’

Eerst wat feiten:

Uit recente rapportages door het Centrum voor Notarieel Recht (CNR) van de Radboud Universiteit Nijmegen en Netwerk Notarissen over huwelijkse voorwaarden blijkt dat zeker 80 procent van de stellen die huwelijkse voorwaarden maken inhoudelijk aansluiten bij het wetsvoorstel. Dit hoge percentage laat zien dat mensen die vooraf nadenken over de zakelijke consequenties van hun relatie na een eventuele scheiding veel geld en goederen niet wensen te delen met hun ex. Toch blijft er iets wringen, want nog altijd huwt bijna 75 procent van de stellen – de overgrote meerderheid – in gemeenschap van goederen, slechts een kwart trouwt onder huwelijkse voorwaarden. Dorine Oudhof, bestuurslid van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB), vindt dan ook dat je niet zomaar kunt stellen dat degenen die in gemeenschap van goederen trouwen daar niet over nadenken. ‘Het is nogal wat om over bijna 75 procent te zeggen: “Ze denken niet na.” Feitelijk kun je alleen concluderen dat mensen die trouwen onder huwelijkse voorwaarden dit soort besluiten over de verdeling nemen.’

NAUWKEURIGE BOEKHOUDING

Het wetsvoorstel dwingt stellen er een nauwkeurige boekhouding op na te houden en van drie verschillende vermogens bij te houden wat van wie was en is, en wie wat waaraan uitgeeft: het voorhuwelijkse en gemeenschappelijke vermogen en eventueel de aanwas van erfenissen en schenkingen.

Als de wet erdoor komt, is het ieders verantwoordelijkheid om bezit van voorhuwelijkse privé zaken vast te leggen en tijdens het huwelijk een verrekenmodel bij te houden, vindt Berndsen. Wie dat nodig acht, kan bij de notaris zaken bij akte laten vastleggen om zo bewijs te vereenvoudigen. Vooral als er sprake is van een eigen zaak of familievermogen blijft dat verstandig, maar voor

het gemiddelde huwelijk hoeft dat niet. De parlementariër noemt het wetsvoorstel een wet voor de grootste gemene deler. ‘De gemeenschap van goederen is niet meer van deze tijd en past ook niet meer in de huidige mondiale ontwikkelingen. Nederlanders die met niet-Nederlanders trouwen worden nog altijd verrast. Dit systeem kennen ze elders helemaal niet.’

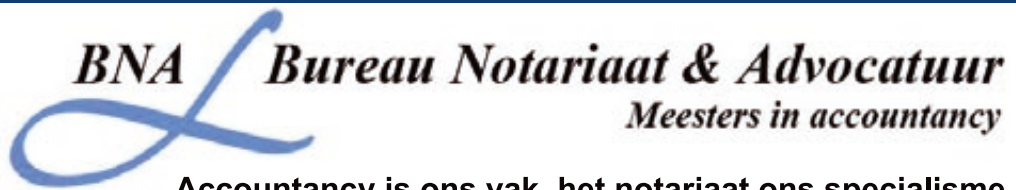
AANPASSINGEN

Estate planner en docent huwelijksvermogensrecht aan de Radboud Universiteit Frank Hoens noemt het wetsvoorstel een mooie eerste stap. Dat stellen een strikte boekhouding moeten voeren vindt hij geen bezwaar. Benutten echtgenoten niet de mogelijkheden van het nieuwe stelsel, dan is dat hun eigen verantwoordelijkheid. Bewijsregels zoals het huidige artikel 1:94 lid 6 Burgerlijk Wetboek maken het systeem zo nodig in elk geval rechtseconomisch haalbaar. Bovendien gaat het standaardmatige gebruik van uitsluitingsclausules ook nu al uit van een adequate administratie. ‘Uitsluitingsclausules worden toch ook niet ontraden in verband met te verwachten bewijsproblemen?’

Wel hoopt Hoens dat het wetsvoorstel nog de nodige aanpassingen zal ondergaan, anders wordt er volgens hem schijnzekerheid verkocht. Daarbij doelt hij allereerst op de positie van schuldeisers, want de indieners hebben bij dit wetsvoorstel geen oog gehad voor schulden die een partner heeft gemaakt voor en tijdens het huwelijk. ‘Stel dat jouw partner een voorhuwelijkse schuld heeft van 10.000 euro en die tijdens het huwelijk niet afbetaalt, dan kan volgens dit wetsvoorstel de schuldeiser beslag leggen op de spullen in de gemeenschap van goederen. Als niet-schuldenaar moet je dan boeten met jouw deel van het gemeenschappelijke vermogen voor de schuld van je partner. Dat komt vaker voor dan je denkt: huizen staan onder water, mensen gaan failliet of hebben (studie)schulden. Daarom zeg ik: als je het huwelijksvermogensrecht dan toch wilt wijzigen, bekijk dan ook de positie van de schuldeisers.’ Ook het pensioenvermogen is Hoens een doorn in het oog. Want het voorhuwelijkse vermogen, waaronder ook het voorhuwelijkse ouderdomspensioen, blijft buiten de deling, terwijl het voorhuwelijkse partnerpensioen op grond van de Pensioenwet bij scheiding moet worden gedeeld. ‘Dat is onlogisch: of iemand zijn geld nou op een spaarrekening of op een rekening bij het pensioenfonds heeft staan, als het dateert uit de voorhuwelijkse periode zouden we ze allebei niet moeten delen.’

Nu is er de *BNApp!*

Meesters in accountancy

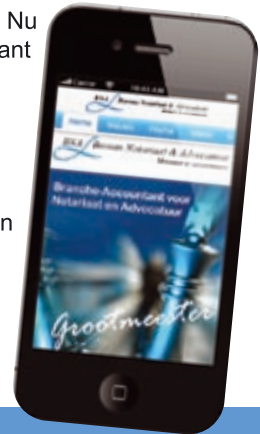
Accountancy is ons vak, het notariaat ons specialisme

BNA is in 1987 als administratiekantoor voor het notariaat begonnen. Nu ruim 25 jaar later zijn wij uitgegroeid tot de grootste branche-accountant binnen het Notariaat. Bureau Notariaat & Advocatuur is:

- Financiële administratie
- Fiscaal advies & aangiften
- Bedrijfsvergelijking
- Managementinformatie
- Jaarrekening & advies
- Salarisadministratie
- Hulp bij ontslagprocedures
- Opvolging & ondernemingsplannen

Wij helpen u graag bij het tactisch schaakspel dat de notariële onderneming tegenwoordig is. Wij zijn uw Branche-Accountant!

Oude Utrechtseweg 26-28, 3743 KN Baarn
Postbus 1008, 3740 BA Baarn

T: 035 693 64 44
F: 035 693 95 55

info@bna-lodder.com
www.deNotarisPraktijk.nl

Wie zorgt er straks voor Pietje?

Nadenken over het moment dat u er niet meer bent... Dat is niet leuk en vaak heel emotioneel. Wat gebeurt er met uw nalatenschap; gaat die naar uw nabestaanden of kiest u voor een goed doel? Maar ook: wie zorgt er straks voor uw huisdier?

Onze medewerkers zijn niet alleen deskundig op het terrein van praktische regelingen, maar ook beschikbaar voor een goed gesprek over uw zorgen en twijfels en, zo u wilt, over geloofsvragen.

Bel ons als u een persoonlijk advies wilt voor uw unieke situatie.

Stichting Leger des Heils, Afd. Nalatenschappen
Postbus 3006, 1300 EH Almere
Tel.: (036) 539 81 62 • fw&m@legerdesheils.nl
www.wiezorgterstraksvoorpietje.nl

Een appeltaart bakken is meer werk.

Binnen 5 minuten je huis verkocht.

Eerste Amsterdamse Onroerend Goed Veiling
Het veilinghuis dat meer biedt.

niva.nl/veiling

▶▶ DRAMA

Mede door zijn werk als raadsheer bij het gerechtshof in Den Haag is emeritus-hoogleraar Gregor van der Burght sceptischer over het wetsvoorstel. 'Mensen leven niet economisch en houden geen boekhouding bij. Bij tweede huwelijken en overlijden wordt het helemaal een bron van ruzie, met exen en kinderen van verschillende partners. En als mensen na tien jaar of langer gaan scheiden, wat is er dan nog aan administratie en bankafschriften? Als rechter voorzie ik: dit wordt een drama evenals nu al vaak het geval is bij de afwikkeling van huwelijkse voorwaarden.'

Voorzitter van de vereniging van Familierecht Advocaten Scheidingsmediators (vFAS) Rob van Coolwijk is *an sich* positief over het wetsvoorstel, maar herinnert zich nog levendig de verrekenbedingen. Daarvan werd aangenomen dat mensen een eigen boekhouding bijhielden en aan het eind van de rit netjes konden afrekenen. Maar dat doen mensen niet, zegt hij. 'Dit wetsvoorstel vereist dat mensen een strikte boekhouding bijhouden en om een vordering te onderbouwen, moeten dus meerdere stukken worden ingebracht. Mensen zouden strikt moeten boekhouden, maar dat doet niemand. Privé - en gezamenlijk vermogen raken tijdens het huwelijk met elkaar vermengd. Dat wordt lastig in een scheidings-situatie als mensen niet meer zo goed met elkaar omgaan. Scheiden wordt onder deze wet meer gedoe.'

Enthousiast is Lucienne van der Geld, juridisch directeur van Netwerk Notarissen, omdat het wetsvoorstel beter aansluit bij de verwachting van mensen. Wel voorziet ze het probleem dat aanstaande paren gemakkelijk zullen denken dat er na aanname van de wet geen huwelijkse voorwaarden meer gemaakt hoeven te worden. 'Het lijkt nu net of je nooit aansprakelijk bent voor elkaars schulden. Dat is een misverstand en daarover moet duidelijk worden gecommuniceerd.'

RELEVANT ONDERZOEK

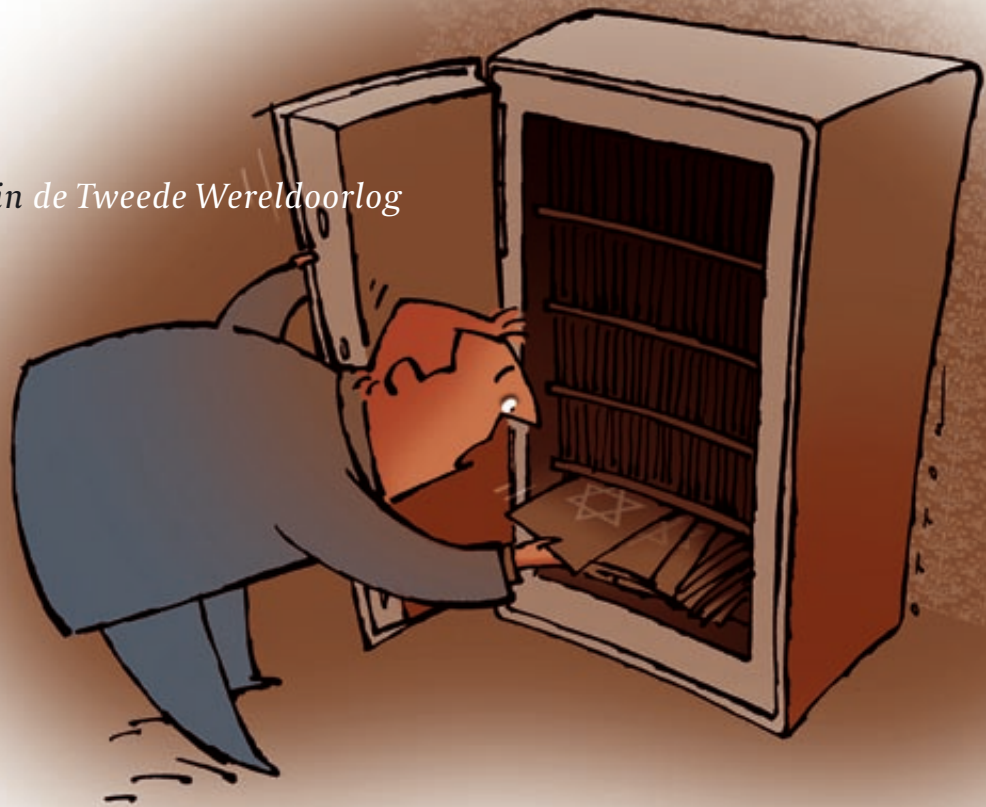
Waarom werd een vergelijkbaar wetsvoorstel een paar jaar geleden niet aangenomen, vraagt Oudhof zich af? Wat is er ondertussen gebeurd dat het dan nu wel zou werken? Zij ziet geen relevant onderzoek dat dit onderbouwt en hoort weinig valide argumenten. Ook vindt

ze de stelling over vrouwen nogal boud. Politiek en overheid willen dat vrouwen financieel zelfstandig zijn, maar is dat wel zo en worden de belangen van die groep door dit wetsvoorstel behartigd? 'Het klinkt meer als een politieke wens: de toekomst die wij ambiëren, is dat vrouwen economisch zelfstandig zijn. De werkelijkheid is dat vrouwen minder verdienen dan mannen en vaker in deeltijd werken omdat ze een groter deel van de opvoeding op zich nemen. Veel vrouwen met jonge kinderen komen er na een scheiding bekaaid vanaf.' Ook begrijpt ze niet waarom het vermogen van voor het huwelijk niet zou worden gedeeld: veel stellen hebben eerst jaren samengewoond. 'Als je dit stelsel wilt, moet je dat onderzoeken en onderbouwen. Dat gebeurt nu niet. De onderzoeken geven niet aan wat 75 procent van de stellen wil. Bovendien heeft de gemeenschap van goederen - zoals wij die tot op heden kennen - nooit tot grote afwikkelingsproblemen geleid. Er is geen stroom van jurisprudentie hierover. De constatering dat er nu noodzaak is tot wetswijziging moet wel onderbouwd worden met de signalering van een bepaalde problematiek.'

BELASTING

Een keuze voor dit wetsvoorstel is in wezen geen juridische, maar eerder een politieke stellingname, zegt KNB-voorzitter Franc Wilmink. Hij benadrukt dat de KNB niet voor of tegen dit wetsvoorstel is, wel maakt hij graag een pas op de plaats. 'Op zich zit er een zekere billijkheid in: wat je voor het huwelijk hebt opgebouwd, blijft van jou, van wat er tijdens het huwelijk bijkomt, deel je de helft, en erfenissen en schenkingen houd je erbuiten. Het klinkt als een mooi systeem, maar als je het niet bijhoudt, kan er bij een scheiding een bijna onoplosbaar probleem ontstaan. Wij denken dat scheiden hiermee niet gemakkelijker wordt.' Mocht het wetsvoorstel er toch doorkomen, dan raadt hij de indieners aan nog eens goed naar de fiscaliteit rondom het huwelijksvermogensrecht te kijken, want daarin zit een aantal lacunes die waarschijnlijk alleen maar groter worden, waardoor mensen onder deze wet meer belasting zullen moeten betalen dan nu het geval is. ■

Het notariaat in de Tweede Wereldoorlog

Stel je voor: je bent net kandidaat-notaris, je hebt de sleutel van de kluis van je baas gekregen en woont boven het kantoor waar je werkt. Je bent leergierig, wilt weten hoe anderen akten maken, denkt daar iets van te kunnen leren en gaat op onderzoek uit. Nieuwsgierig open je de kluis en begint te lezen.

TEKST Jessica Hendriks | BEELD Roel Ottow

In eerste instantie is er niks bijzonders. Totdat je een oude transportakte uit de Tweede Wereldoorlog ziet. Je aandacht wordt getrokken door verschillende woorden: een Joodse naam, de naam van de *Verwalter* in Eindhoven, een bedrag en de bank Lippmann Rosenthal & Co, ook wel bekend als de Duitse roofofbank of Nazi-bank. Die bank werd tijdens de Tweede Wereldoorlog gebruikt om Joods bezit te onteigenen. Je schrikt en vraagt jezelf af of deze Eindhovense notaris zich schuldig zou hebben gemaakt aan het onteigenen van Joodse bezittingen in de Tweede Wereldoorlog. Je zoekt verder en komt tientallen van deze akten tegen. Het is duidelijk: deze notaris was 'fout'. Heel erg 'fout'. Vol ongeloof doe je de kluis weer dicht en gaat naar boven...

'FOUT'

Dit overkwam oud-notaris Michel Besnard in 1965. 'Schandalig', zegt hij als hij eraan terugdenkt. 'Natuurlijk heb ik dit niet voor mij gehouden. Ik heb erover gesproken met

collega's.' Besnard (74) sprak zijn notaris hierop aan en die wist te vertellen dat een van de notarissen van wie hij het protocol had overgenomen inderdaad 'fout' was. Besnard: 'Ik kreeg te horen dat alle notarissen toentertijd in principe de opdracht kregen om Joods eigendom op deze manier afhandig te maken. Veel notarissen gaven hier geen gehoor aan en traineerden de verzoeken. De voorstellen kwamen steeds weer onderaan de stapel te liggen, waardoor ze hoopten niet te hoeven passeren.' Toch zijn er notarissen die wel onder de druk van de Duitsers zijn bezweken. Historicus Raymund Schütz publiceerde hier in 2010 al over en is nu opnieuw begonnen met een onderzoek. Volgens hem gebeurde het op grote schaal en was er in de regio Rotterdam slechts één notaris die hier niet aan meewerkte. Voor de rest van Nederland heeft hij het overzicht nog niet. Dat probeert hij de komende twee jaar te reconstrueren.

ONDER HET TAPIJT

Schütz wil in elk geval boven tafel krijgen hoe groot het percentage notarissen is dat de Duitsers hielp met het onteigenen van Joods

vastgoed. 'Of eigenlijk', zegt hij 'het "ontrechten" van Joods vastgoed. Onteigening is niet het juiste woord. Er volgde in deze gevallen namelijk geen tegenprestaties.' Volgens de onderzoeker is de juridische kant van de Tweede Wereldoorlog veel te onderbelicht gebleven. 'Bepaalde instituties werden door de Duitsers gebruikt tijdens de Tweede Wereldoorlog, dat is duidelijk. Denk hierbij aan gemeenten en andere instanties waar mensen zich moesten melden, maar ook het notariaat. Wat er precies is gebeurd, is naderhand vakkundig onder het tapijt geschoven. Zo weet ik bijvoorbeeld dat er in 1946 op de algemene ledenvergadering van het notariaat over de oorlog is gesproken. Het onderwerp is alleen nooit in de notulen verschenen.' Hij vervolgt: 'Ditzelfde geldt trouwens voor andere beroepsgroepen. Maar ik focus mij nu op het notariaat en wil de informatie die ik vergaar later in een breder kader plaatsen en vergelijken met andere beroepen.'

ONDERZOEK

Inmiddels heeft Schütz met verschillende mensen gesproken. Zo is hij onder andere in gesprek geraakt met kinderen van notarissen uit de Tweede Wereldoorlog. Zij konden de onderzoeker een beeld geven van de persoon achter de notaris in die tijd. Ook heeft hij

Onderzoek naar omvang, positie en lijdelijkheid

gesproken op een congres over de Tweede Wereldoorlog in het Canadese Toronto. 'Het notariaat is een mooi onderwerp. Alles wordt geregistreerd, dat is de kern van het notariaat. Maar in dit geval komt er weinig naar buiten. Goed om te onderzoeken en over te spreken. Dit geldt trouwens ook voor de notariaten in andere Europese landen. Hopelijk is mijn onderzoek aanleiding voor andere landen om ook research te doen.' Verder wil hij in de archieven van het ministerie van Veiligheid en Justitie duiken om erachter te komen op welke schaal notarissen meewerkten aan de ontginning. Het inkijken van protocollen uit die tijd staat ook nog op zijn lijstje. Als voorbeeld hoe dat zou kunnen, verwijst Schütz naar Oliver Vossius, de president van de Duitse *Notarverein* en rechtshistoricus. 'Hij is in Duitsland de protocollen uit de Tweede Wereldoorlog – die hij heeft overgenomen – gaan bestuderen. Over zijn ontdekkingen heeft hij onlangs een boekje geschreven *Auf den Spuren des Bösen*.'

ECONOMISCH VOORDEEL

'Ik heb een paar gevallen bekeken', zegt Vossius. 'Onderzoek kan ik het niet echt noemen, maar mij is wel duidelijk geworden dat er Duitse notarissen zijn die niet alleen hebben geheuld met de vijand, maar ook hebben geprobeerd er economisch voordeel uit te halen. Daarnaast zijn er gelukkig ook notarissen die in het verzet hebben gezeten.' Het 'onderzoek' van Vossius bracht veel teweeg in de Duitse notarissector. Zo heeft de notaris in 2012 een bijdrage geleverd aan het handboek over de geschiedenis van het notariaat. 'De voorzitter van de Duitse brancheorganisatie was hier niet blij mee en heeft geprobeerd mij te censureren. Ik kan mij voorstellen dat niet alle collega's blij waren met mijn boek, maar ik heb ook veel positieve reacties ontvangen. Mensen uit het notariaat die emotioneel van mijn bevindingen werden. Je moet je voorstellen dat we vroeger niet over dit soort zaken mochten praten. Ik hoop dan ook dat mijn uitgave aanleiding is voor meer notariaten om onderzoek te doen.'

DAGBOEKEN

Belangrijk voor Schütz is dat hij niet alleen komt te weten wat de omvang van het probleem is, maar ook wat de positie en de lijdelijkheid van de notaris was in die tijd. De dagboeken van notaris Jan Kruisinga uit Vriezenveen geven al een goed beeld. Schütz: 'In deze dagboeken lees je hoe deze notaris tijdens de bezetting in de gemeenschap stond en dat hij te maken krijgt met verschillende dilemma's. Niet alleen als notaris, maar ook als

burger. De Duitsers werden steeds radicaler en in de dagboeken – 4.000 pagina's, geschreven op aktepapier – is te lezen dat een collega-notaris en een burgemeester door de Duitsers werden vermoord. Tja, wat doe je dan als notaris? Zij waren niet in de positie om te weigeren. Maar aan de andere kant, sommigen deden wel heel gemakkelijk mee met de bezetter.'

TYPEMACHINES

De 'foute' notaris uit Eindhoven is na de oorlog uit zijn ambt ontzet, maar Michel Besnard vindt het nog steeds ongelofelijk wat zijn ambtgenoot heeft gedaan. Hij zegt te mogen hopen dat hij nooit zou zijn gezwicht voor de dreiging van de bezetter. 'Het is moeilijk in te denken dat ik zoiets verschrikkelijks zou doen. Aan de andere kant: ik heb als vijfjarig jongetje een Duitse officier een wapen tegen mijn vaders hoofd zien zetten. Hij werd geacht zijn typemachines af te geven. Die had hij in de kluis van de bank waar hij directeur was opgeborgen, omdat hij wist dat de Duitsers die wilden confisqueren. Uiteindelijk heeft hij ze gegeven. Om zijn eigen leven te redden. Wat als...? Je weet het niet.' ■

De juridische kant van de Tweede Wereldoorlog is veel te onderbelicht gebleven

Voor het notariaat...

...flexibiliteit in capaciteit

Financiële Administratieve Consultancy

administratieve
dienstverlening

interim
management

finance en
control

salaris-
administratie

accountancy en
fiscaliteiten

opleidingen

de Velde Harsenhorst
Financiële Administratieve Consultancy
Tel. 038-4528566 E-mail: info@develdeharsenhorst.nl
www.develdeharsenhorst.nl

Testament en nalatenschap planning
Afwikkeling erfenis in Spanje
Juridische en fiscale begeleiding
bij aan- en verkoop van onroerend goed

SERVITUR S.L.

Ana Pascual
Ed Richelle
Carlos Savenije

Bezoekadres:

Edificio SERVITUR
(El Planet 7)
Ctra. de Finestrat
(rotonde kruising CV758 en CV70)
03502 BENIDORM (Alicante)

Correspondentie adres:

Apartado de correos 216
03508 BENIDORM
(Alicante) Spanje

Telefoon: (+34) 96 585 0891

Telefax: (+34) 96 586 6988

E-mail: servitur@servitur.es

Internet: www.servitur.eu

Goede dienstverlening eindigt op papier

De kracht van het notariaat schuilt onder meer in het ondubbelzinnig vastleggen van afspraken. Woorden op papier. Maar, hoe belangrijk ook de akte, het is altijd een resultante van overleg. Waarmee we maar willen zeggen dat zonder een goed gesprek weinig tot stand komt.

...maar begint altijd met een goed gesprek

Hoewel van Antwerpen Accountancy al jaren uitsluitend voor het notariaat werkt, starten wij elke zakelijke relatie met een goed kennismakingsgesprek. Want wij willen u leren kennen, ons verdiepen in uw specifieke situatie. Zo kan uw kennismaking met ons een stevige basis vormen voor uw succesvolle toekomst. Waaraan wij graag ons steentje bijdragen. Dus vandaar deze uitnodiging: kom eens kennis met ons maken.

Van Antwerpen Accountancy verricht alle voor het notariaat van belang zijnde accountancy werkzaamheden. Daarnaast zijn wij graag een deskundig klankbord en adviseur bij reorganisaties, overnames, ondernemingsplannen enzovoorts. Bezoek ons op notarisaccountants.nl. Maar als u echt een goed gesprek wilt, dan maakt u een afspraak. Bel 088 - 454 00 00 en vraag naar J.C. (Hans) van Antwerpen RA.

van Antwerpen Accountancy

Kantoren te Den Haag en Breda, 088 - 454 00 00
www.notarisaccountants.nl

NOTASS

notariële assistentie

Bij onderbezetting en tekort aan expertise.

voor meer info www.notass.nl / Wiebe de Vries tel: 0651217865
Rob Reusch tel: 0651121969

FTV Hét tijdschrift over vermogen!

Fiscaal Tijdschrift Vermogen (FTV) biedt u wetenschappelijk onderbouwde, maar op de praktijk gerichte artikelen. Gebaseerd op wetgeving, rechtspraak, literatuur en signaleringen. *FTV* is uiterst bruikbaar bij de advisering van uw cliënten doordat *FTV* u alle informatie verschaft rond het onderwerp "vermogen" en de daarmee samenhangende aspecten als opbouw, beheer en overdracht.

Naast de fiscale, belicht *FTV* ook de civielrechtelijke kanten.

Kortom: *FTV* voorziet vermogensplanners van toonaangevende en onmisbare informatie!

Bestel via www.scherpinnotariaat.nl of bel (070) 378 98 80

Sdu UITGEVERS

Verschijnt 11 keer per jaar, inclusief verzamelband.
Onze uitgaven zijn ook verkrijgbaar via de boekhandel

Nora van Oostrom-Streep

Vooruitziende blik

De afgelopen weken leek de discussie over het 'HEMA-initiatief' zich toe te spitsen op onderdelen als tarief ('75 euro van de 125 is voor de notaris en dat inclusief btw en registratie-recht!!'), geheimhouding ('Het aan- of uitzetten van "vinkjes" om aan de HEMA te melden dat de akte is verleden.'). *Belehrung* ('Je ziet de cliënten pas als zij de keuzes al gemaakt hebben.'). en het aanzien van het ambt ('Het wachten is op de Blokker- en de Lidl-notaris.'). De vraag die in de discussie wel is gesteld, maar toch wat onderbelicht is gebleven, is die welke weg hiermee wordt ingeslagen voor het notariaat in het algemeen.

ALTERNATIEVEN

Er zijn best terreinen te bedenken waarop de notaris zijn academische achtergrond minder kan laten zien dan op andere, maar we moeten ons goed realiseren dat het betitelen van situaties als 'standaard' en van taken als 'commodity's' de inhoud van het ambt drastisch wijzigen. Wat heeft immers de notaris nog te bieden in deze kolkende zee vol concurrerende vissers? Bij veel internetdiensten zijn er immers voldoende alternatieven voorhanden. Makelaars bij koopcontracten, accountants bij estate planning, advocaten bij verdelingsproblemen. En dan heb ik nog niet de internetalternatieven

van 'niet-gelieerde' aanbieders genoemd, die de burger vaak kant-en-klare modellen bieden die rechtstreeks te downloaden zijn. Hier valt tegenin te brengen dat in alle gevallen nog altijd een notariële akte noodzakelijk is, maar dat kan de functie van de notaris terugbrengen tot die van 'einstempelaar' en bovendien: de akte-eis kan zomaar vervallen. In een omgeving waarin de consument steeds minder wil betalen en door de bomen vaak het bos niet meer ziet, is het zaak het accent te leggen op datgene wat je als *notarieel* jurist toevoegt. Dat kan controle van identiteiten zijn, van wilsbekwaamheid en van paspoorten, maar daar is geen notariële en zelfs geen academische achtergrond voor nodig.

LASTIGE TAAK

De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) heeft in deze hele ontwikkeling een lastige taak. Enerzijds is het niet aan de KNB om marktinitiatieven te keuren, laat staan vooraf te verbieden, maar het is wel aan de KNB om de maatschappelijke positie van het notariaat te waarborgen. En nog meer dan dat: om in de gaten te houden waar het notariaat heen gaat. Gaan we naar het aanbieden van commodity's (of gaan anderen dat doen?), waarbij met name (of alleen) de handtekening onder de akte nog de inzet van de notaris

rechtvaardigt? Gaan we naar een situatie waar de notaris vooral als poortwachter en controleur optreedt van identiteiten, paspoorten en wilsbekwaamheid? Of gaan we naar een toekomst waarin de nadruk ligt op het inhoudelijk specialisme, op de onpartijdigheid bij het adviseren of op neutraliteit bij het oplossen van geschillen. Of op alle drie?

KATALYSATOR

Het zijn deze vragen die vooral door het notariaat zelf op korte termijn moeten worden beantwoord. De discussie die het bestuur begin volgend jaar start is een uitgelezen gelegenheid voor de individuele (kandidaat-)notaris om zich daarover uit te spreken. Een verdere, niet te onderschatten factor is, dat het beroep aantrekkelijk moet blijven voor studenten, die – zo is mijn ervaring – vooral uitzien naar het kunnen inzetten van hun juridische kennis, het bedenken van oplossingen, de interactie met de cliënt en het toevoegen van hun expertise. En zo lijkt het 'HEMA-testament' de katalysator voor een versnelde zoektocht naar het antwoord op de vraag die al vele jaren geleden thema was van een Landelijk Notarieel Studenten Congres: '*Quo vadis, Notarius?*' ■

Reageren? Mail naar n.vanoostrom@knb.nl

Centraal Digitaal Repertorium

De meerwaarde van samenwerking

Inmiddels zijn ruim dertig notariskantoren naar het Centraal Digitaal Repertorium (CDR) overgegaan. Die kantoren kunnen nu akten, repertoriumregels en aangiften overdrachtsbelasting digitaal versturen naar de Belastingdienst. Halverwege 2014 moeten alle notariskantoren zijn aangesloten op het digitale systeem. Hoe loopt het project? En – belangrijker – wat zijn de ervaringen?

TEKST Mechtelt Lindenhovius | BEELD Roel Ottow

‘**W**at ik zo opvallend vind aan dit project is de samenwerking tussen de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB), de Belastingdienst én notariskantoren en hun softwareleveranciers. Via klankbordgroepen konden de kantoren zelf meedenken over de inrichting van het proces. En dat werpt zijn vruchten af’, aldus een enthousiaste Jolanda Storm, KNB-projectleider van het CDR-project. Storm is ‘eindelijk’ weer even op kantoor in Den Haag, nadat ze de afgelopen weken veel was te vinden bij de Belastingdienst en diverse kantoren in het land die overgingen naar het nieuwe registratiesysteem.

DRIE PROCESSEN

Dat systeem omvat drie processen: de digitale registratie van akten, het instellen van een centraal digitaal repertorium en de digitale aangifte van de overdrachtsbelasting. Voordeel is het printen van het ‘netrepertorium’ en het jaarlijks opgeven van de akteaantallen achterwege kan blijven. Ook wordt een pdf-afschrift ter registratie aangeboden, waardoor

originele akten op kantoor blijven en het risico op zoekraken, beschadigen of besmeuren daarvan is verdwenen. Tijdens de ontwikkeling van het systeem bleek verder dat een uitgebreid aangiftebiljet overdrachtsbelasting, zoals wel geldt in de inkomstenbelasting, niet nodig was. Dit kon door de koppeling van het digitale aangifteformulier met de akte. Eind oktober ging het eerste notariskantoor, Novitas in Horst, over. Vervolgens volgden de andere ‘testkantoren’. (Storm: ‘Eigenlijk mogen we ze van de Belastingdienst zo niet noemen, want eenmaal over is ook echt over.’) Inmiddels zijn alle 31 testkantoren, met in totaal 41 vestigingen, overgeschakeld op het CDR-systeem. Vanaf 1 januari 2014 wordt het systeem uitgerold per regio van de Belastingdienst en op 1 juli moeten alle kantoren zijn aangesloten op het digitale platform.

INTERNETAPPLICATIE OF WEBSERVICE

Het CDR bestaat uit een koppeling met de Belastingdienst en uit twee verschillende manieren om digitaal te kunnen aanleveren: de webservice en internetapplicatie Mijn Repertorium van de KNB. Storm: ‘De internetapplicatie

is ontwikkeld voor kantoren die geen softwarepakket hebben of niet geïntegreerd willen werken. Het is een werkwijze via internet, waarbij de gegevensinvoer handmatig is. Gegevens kunnen niet uit een akte of kaartenbak worden overgeheveld in het systeem. Bij de webservice is hergebruik en dus geïntegreerd werken wel mogelijk. Daarvoor moesten de softwareleveranciers iets inbouwen in hun bestaande softwarepakket, dat aansluit op onze webservice.’ Alleen softwareleveranciers die gecertificeerd zijn, hebben toegang tot de webservice. Dat was nodig om aan allerlei waarborgen te voldoen. ‘Zeven softwareleveranciers doen nu mee. Bij de kantoren die nu al over zijn, maakt ongeveer een zesde gebruik van de internetapplicatie. De rest werkt via de webservice’, aldus Storm.

WERELD VAN VERSCHIL

Notaris Martijn Tolsma van Novitas, het eerste kantoor dat overging, werkt met de webservice. ‘Een logische keuze. De software van Notis die wij hebben, werkt heel stabiel, dus het was eigenlijk geen onderwerp van discussie’, zegt Tolsma. Tolsma werkt nu een aantal weken met het CDR-systeem en is erg enthousiast: ‘En ik ben kritisch hoor op software! Maar dit is een echt voorbeeld van automatisering die werk uit handen neemt.’ En Tolsma weet waarover hij spreekt. Hij nam vanaf 2008 ook deel aan het eerdere project van de Belastingdienst om akten digitaal aan te leveren. ‘Dat systeem was veel omslachtiger. Er werd alleen een pdf van

‘Het is lekker simpel opgezet’

de akte opgestuurd, het andere registratiewerk bleef gewoon hetzelfde. Als je dan dit systeem ziet: een wereld van verschil.’

HEEN EN WEER

Hoe werkt het digitale platform in de praktijk? Tolsma: ‘De akte krijgt een repertoriumnummer in het systeem. In een apart menu staan de akten die geregistreerd moeten worden. Daar klik ik een akte in aan en ik geef aan hoeveel bijlagen of renvoaien er zijn. Vervolgens wordt de akte er automatisch digitaal bijgevoegd. Daarna kan ik de akte verzenden met mijn pincode. Als er sprake van overdrachtsbelasting is, krijg ik digitaal een kenmerk terug. Dat gebeurt dus allemaal automatisch.’ Logischerwijs zit er bij gebruik van de internetapplicatie wel meer werk aan. ‘Ja, dat klopt’, zegt Meindert Krans, notaris bij

Van der Stap Notarissen in Rotterdam, ‘maar dat is de consequentie als je geen softwarepakket gebruikt. Ten opzichte van de oude situatie is de hoeveelheid werk om het even, denk ik. Dat was ook een “hell of a job” met het netrepertorium dat je moest intikken, aangifte overdrachtsbelasting die je achter de akte moest doen, akten die je moest opsturen naar de Belastingdienst en vervolgens nagaan of je die terug had gekregen. Voordeel is dan nu dat je die akten niet heen en weer hoeft te doen.’

VERBETERPUNTEN

Krans zat vanaf de start in de klankbordgroep en werkte als eerste met de KNB-internetapplicatie. Hij nam deel aan de vroegere Denktank Elektronische Media en staat bekend om zijn kritische houding over ICT. Maar ook hij is positief over de internetapplicatie. ‘Het is lekker simpel opgezet.’ Zijn er dan echt geen verbeterpunten? Krans: ‘Jawel, door de opzet van de administratie van de KNB wordt iedere vestiging van een notariskantoor gezien als een apart kantoor. Helaas is deze onlogische opzet ook doorgevoerd in de internetapplicatie. Daardoor is het niet mogelijk dat een waarnemer van de ene vestiging een door hem gepasseerde akte in het repertorium van een notaris van de andere vestiging ondertekent in de internetapplicatie. Daarnaast vind ik het jammer dat je nog steeds een partij moet invullen. Ik zie daar volstrekt de logica niet van in, als je ook al de akte naar de Belastingdienst stuurt. Daar kunnen ze toch gewoon

lezen wie de partijen zijn? Tijdens dit project bleek het nog een brug te ver, maar ik pleit ervoor dit af te schaffen. Over administratieve lasten gesproken.’ Tolsma zou blij zijn met een koppeling met het Centraal Testamentenregister en het Centraal Levenstementenregister, waardoor ook daarin automatisch kan worden ingeschreven. Storm geeft aan dat tijdens het ‘testen’ naar voren kwam dat kantoren met veel verschillende soorten software werken en onderling verschillende processen hebben. Storm: ‘Zo ontdekten we een probleem met verouderde softwareversies op een kantoor. Het systeem is daarop aangepast en er is een instructie opgenomen in de handleiding voor de opstart.’

MEERWAARDE

Zowel de notarissen als de KNB schrijven het succes toe aan de goede samenwerking en zien hierin een belangrijke meerwaarde voor toekomstige projecten. Martijn Tolsma: ‘Ik heb ook deelgenomen aan het pilotproject van de KvK om formulieren en akten digitaal af te werken. Daar ben ik uitgestapt omdat het niet gebruiksvriendelijk was. Ja, wel voor de KvK, maar niet voor mij. Daarom ben ik ook bang voor het onderbrengen van het centraal aandeelhoudersregister bij de KvK. Mijn oproep aan de KvK is dan ook: bedenk niet zelf het systeem, maar betrek echt vanaf het begin de notariële beroepsgroep erbij.’ ■

Tips ter voorbereiding op de livegang

- Raadpleeg tijdig de verkorte handleiding voor de opstart op NotarisNet.
- Bespreek tijdig welke kantoorprocessen dit systeem raakt en wie welke handeling gaat doen.
- Informeer tijdig of uw software nog updates nodig heeft om te werken met het nieuwe systeem. De specificaties voor de internetapplicatie staan op NotarisNet, voor de softwarepakketten zorgen de deelnemende softwareleveranciers.

terugblik

Notariaat Magazine blikt terug op de afgelopen jaren. Wat is er gebeurd met de ambtgenoten die ooit vol enthousiasme vertelden over hun werk, hun ambitie, hun passie of hobby?

WIE Caroline Romeijn
NM columnist van 10/2004 t/m 4/2007
ONDERWERP vaak over kandidaat-notarissen

‘Ik ben begonnen toen ik in de toenmalige Commissie Kandidaten zat. De onderwerpen hadden daar ook meestal mee te maken. Het was soms best lastig om weer een onderwerp te vinden, maar na een vergadering van de commissie had ik vaak weer genoeg stof en met “Hammerstein” was er ook veel te schrijven. Ik schreef vaak over arbeidsvoorwaarden: salarissen, vergoeding van de beroepsopleiding of cursussen, geen vrij krijgen voor cursussen en beroepsopleiding. Mijn doel was om de kandidaten mondiger te maken. Dat ze met de column in de hand naar hun notaris konden stappen en zeggen: “Kijk, op andere kantoren gaat het anders!” Dat lukte ook wel, heb ik gemerkt. Daarnaast wilde ik kandidaten ook bewust maken van hun eigen verantwoordelijkheid. Dat ze zélf bij hun notaris over bepaalde zaken aan de bel moesten trekken.’

ANDERS DAN TOEN

‘Volgens mij zijn de kandidaat-notarissen anno nu wel mondiger dan toen. Dat zal uiteraard niet door mij gekomen zijn, maar omdat in de beroepsopleiding meer ruimte is voor gesprekstechnieken en dat soort dingen. En ik denk dat de meeste van die “oubollige” notarissen die geen beroepsopleiding wilden vergoeden, nu zo zoetjes aan toch wel uit het notariaat zijn.’

DISCUSSIE

‘In mijn carrière heb ik nooit problemen gehad met het feit dat ik deze columns schreef. Tijdens sollicitaties bleek vaak wel dat mijn laatste columns nog even waren gelezen, maar verder niet. Mijn werkgevers vonden het eigenlijk altijd erg leuk. Ik word ook nog steeds herkend. Meestal positief. Soms denkt men dat ik nog steeds de column doe, dus dan leg ik uit dat ik er al zes jaar mee gestopt ben. Ik ben er een keer op aangesproken dat ik me ergens negatief over had uitgelaten. Dat dat niet netjes was en dat het notariaat één lijn moesten trekken. Toen zei ik dat je in een column dingen ook weleens wat mag aanzetten. Gewoon om de discussie los te krijgen.’

BETROKKENHEID

‘Wat ik leuk vond aan de columns, was dat ik veel meer was betrokken bij de “stand van het notariaat”. Nu heb ik dat eigenlijk niet meer en hobbelt ik eigenlijk maar zo’n beetje met de massa mee. Dat ligt aan mezelf, ik weet het. Ja, het was leuk om te doen, maar ik mis het niet.’

Notarissen wachten, om met oud-KNB-voorzitter Jan Gambon te spreken, niet meer 'tot het grind knerpt'. Zij slaan de handen ineen om aan marketing-stootkracht te winnen. Of bundelen hun krachten om te besparen op overheadkosten, om kennis te delen en/of vakinhoudelijke innovatie te bevorderen. Deze maand een uitgebreide aflevering over de HEMA notarisservice.

TEKST Lex van Almelo | BEELD Truus van Gog

Jip-en-jannekeakte voor bodemprijs lokt nieuwe klanten

Hoe gezond is een worst als je er een ziektekostenverzekering en testament bij verkoopt? Het meest onmisbare merk van Nederland doet nu ook in verzekeringsproducten, testaments en samenlevingscontracten. De klanten en deelnemende notarissen vinden het HEMA-initiatief nu al 'een daverend succes'. Een deel van het notariaat betwijfelt of je voor 125 euro per akte voldoende kwaliteit en *Belehrung* kunt bieden en hekel het imagoerlies van het notariële product. Het lot van het 'warenhuisinitiatief' ligt in handen van de tuchtrechter.

‘W e zijn nu drie weken bezig en er zijn al een aantal honderden akten afgesloten’, zegt HEMA-woordvoester Judy op het Veld. ‘Wij hebben een verdubbeling van het aantal testaments en samenlevingscontracten’, zegt Jean-Paul Bolhaar van Hermans & Schuttevaer Notarissen, 1 van de 26 notariskantoren die meedoen aan de notarisservice van HEMA. Het warenhuis wilde graag iets toevoegen aan zijn online diensten, mede met het oog op de ontwikkelingen in het buitenland. Zo biedt het Britse warenhuis Tesco bijvoorbeeld al verzekeringen en hypotheek aan. Testaments nog niet. Maar wie googelt op ‘online will’ vindt elders diverse mogelijkheden om online een testament te maken. Bij *wills.org.uk* betaal je bijvoorbeeld 59 pond (70 euro) voor twee gezamenlijke testaments en 39 pond (46,50 euro) voor een enkel. Meer dan 15.000 mensen hebben het al gedaan. ‘In het buitenland gebeurt het al op veel grotere schaal en ik ben ervan overtuigd dat het in Nederland veel vaker gaat gebeuren’, zegt oud-notaris Otto van de Vliet. Hij bedacht samen met de HEMA de notarisservice en is daarnaast bestuurslid bij Van Putten & Van Apeldoorn Notarissen, dat ook meedoet met de HEMA notarisservice.

NIEUWE MARKT

Mensen vinden het gemakkelijk om het thuis te doen. Er is er een grote doelgroep voor de akten, zegt HEMA. Otto van de Vliet: ‘Wij willen een nieuwe markt aanboren: mensen in standaard situaties die nu geen geld hebben voor een testament of samenlevingscontract of het er niet aan willen uitgeven. Het levert ons zeer tevreden klanten op. Zo was er een stel dat over een paar jaar wil gaan trouwen en normaal gesproken het vacuüm niet zou hebben geregeld. Nu hebben ze toch een samenlevingscontract gesloten.’ Nick van Buitenen (Van Grafhorst Notarissen) vraagt zich af of er nu echt mensen op af komen die anders niet naar een notaris zouden gaan. ‘Een samenlevingscontract heeft eigenlijk alleen zin als je een huis hebt of als je jouw partner recht wilt geven op jouw pensioen. Maar jonge mensen hebben vaak nog geen pensioen opgebouwd. En als je

een huis koopt, zit je toch al bij de notaris.’ Van Buitenen, die positief is over de creativiteit van de bedenker, kan zich wel voorstellen dat notariskantoren nieuwe cliënten binnenhalen die niet in de mal van de standaardakte passen. Volgens Otto van de Vliet is dat aantal niet gering: ‘Naast de standaardgevallen die we bedienen, is de notarisservice een *lead generator*.’

GELEZEN EN BEGREPEN

Hoe werkt de service als je een testament wilt? We nemen de proef op de som en gaan naar de HEMA-site: na een uitleg van wat een testament is en hoe de procedure verloopt, lezen we dat je als stel twee akten nodig hebt. Voor één testament kun je niet terecht bij de HEMA notarisservice. Je betaalt 250 euro, inclusief btw, bewaring bij de notaris en opname in het Centraal Testamentenregister. HEMA waarschuwt ons: de notarisservice is niet voor

alle gevallen geschikt, wij kunnen het advies krijgen contact op te nemen met de notaris. Wij vullen onze persoonsgegevens in en beantwoorden een handvol vragen met ja of nee. Wij vinken aan dat wij de akte hebben gelezen én begrepen en dat de ingevulde gegevens exact overeenstemmen met onze legitimatiebewijzen. Dan drukken wij op de knop om twee akten aan te maken. Voordat wij het kantoor kunnen kiezen, moeten wij akkoord gaan met de algemene voorwaarden. Daarin sluit HEMA zijn aansprakelijkheid voor schade uit en beperkt het notariskantoor zijn aansprakelijkheid tot maximaal het bedrag dat de verzekeraar uitkeert plus het eigen risico. Na betaling zal het door ons geselecteerde kantoor contact met ons opnemen. Daar zullen de akten ook worden ondertekend. De laatste twee stappen hebben wij niet gezet. Uit zuinigheid en tijdgebrek, maar ook uit de behoefte om het concept van de testamenten nog eens rustig door te lezen. Want ondanks de heldere jip-en-janneketaal hebben wij nog niet het gevoel dat wij onze keuzes geheel kunnen overzien. Wij gaan ervan uit dat de notaris van Hermans & Schuttevaer Notarissen al onze vragen zou hebben beantwoord.

GELD TERUG

Nick van Buitenen heeft al langer ervaring met akten in leesbaar Nederlands: 'Als mensen het niet helemaal begrijpen, durven zij vaak geen vragen te stellen. Juist als je zo'n leesbare akte hebt, krijg je als notaris veel vragen.' Volgens hem kan een digitale vragenlijst het proces goed ondersteunen. 'Maar menselijk contact blijft wel nodig. Je moet toch nagaan of deze akte wel overeenstemt met de wil van de cliënt.' Marianne Heuvelmans (De Notariskantoor, ook voor uw videotestament) wijst erop dat de notaris bovendien moet controleren of de cliënt wel wilsbekwaam is en niet onder druk staat. Jean-Paul Bolhaar zegt dat hij in een telefoongesprek goed controleert of de standaardakte wel bij de situatie van de klant past en overeenstemt met wat de klant wil. Bij de ondertekening controleert de notaris

nogmaals of de cliënt zich inderdaad bewust is van de gevolgen van de akte. 'Kwaliteit is de basis. De klant is onze ambassadeur.' Marianne Heuvelmans vindt de controle achteraf de omgekeerde weg en 'een kostbaar verhaal' als aan het einde van de rit blijkt dat de cliënt iets anders nodig heeft. 'Je hoort nooit het hele verhaal in de eerste tien minuten. Je moet in het begin echt doorvragen om te weten of iemand bijvoorbeeld een onecht kind heeft of gebrouilleerd is met de familie.' Zowel Heuvelmans als Van Buitenen vragen zich bovendien af of je met een standaardakte wel altijd het voordeligst uit bent. Worden de fiscale vrijstellingen wel optimaal benut? En is 125 euro niet te duur als een gehuwde met meerderjarige kinderen eigenlijk alleen een uitsluitingsclausule nodig heeft? Bolhaar verzekert dat de cliënt door het telefoongesprek en het gesprek bij het passeren precies krijgt wat die nodig heeft. 'En anders: niet goed, geld terug.'

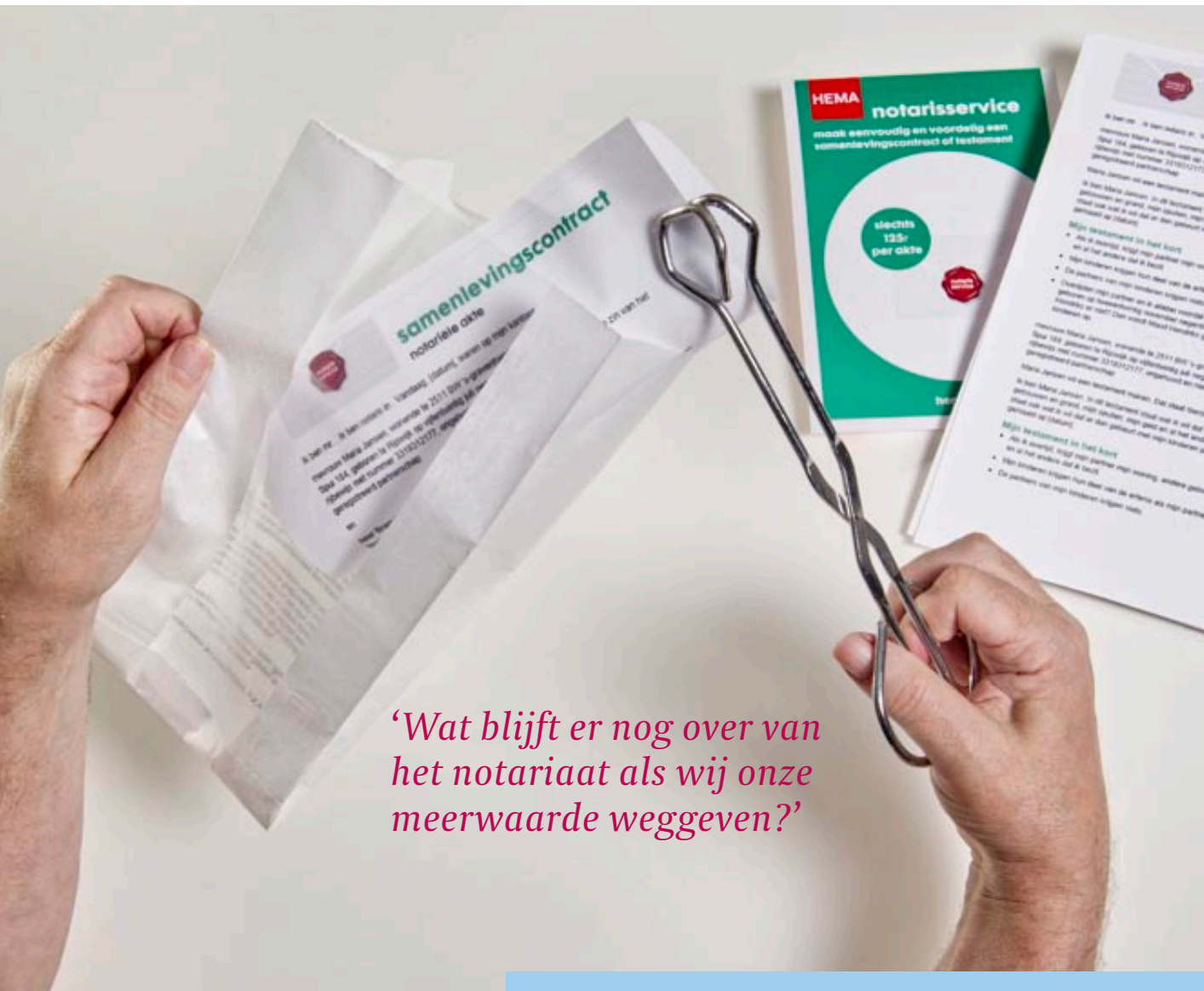
TOTAALPAKKET

De vraag blijft natuurlijk hoe kantoren, die normaal gesproken meer rekenen voor een simpel testament, toekomen met een bedrag dat onder de 125 euro ligt. Want de btw en de inschrijvingskosten in het testamentenregister moeten er nog af. En hoeveel HEMA inhoudt, willen Op het Veld, Van de Vliet en Bolhaar niet zeggen. Nick van Buitenen vraagt zich af of hier geen sprake is van verboden retourprovisie. Als ondernemer zou hij de marge die overblijft niet interessant genoeg vinden. 'En dit lopende bandwerk vind ik ook niet leuk.' Otto van de Vliet zegt dat een notaris zelf moet afwegen voor welk bedrag hij een akte tekent. 'Het is het totaalpakket, inclusief de lead generator. Overigens levert een hypotheekakte – zes uur werk voor 250 euro – ook nog steeds iets op.' De zelfwerkzaamheid van de klant bespaart de notaris 40 procent aan voorwerk. Daarbij komt dat de deelnemende kantoren de controle van de gegevens ook gedeeltelijk hebben geautomatiseerd. Ja, als uit de controle bij het VIS blijkt dat iemand een verkeerd nummer van

het rijbewijs heeft opgegeven, moet je daar achteraan bellen en dat is vervelend, vindt Bolhaar. Daar staat dan weer tegenover dat het warehouse het debiteurenrisico overneemt.

IKEA EN BOL.COM

Bolhaar heeft tot nu toe alleen maar positieve reacties gehad, ook van bedrijven die de innovatieve houding van zijn kantoor prijzen. 'Het is goed voor ons imago.' Maar hoe goed is de service voor het imago van de notariële akte? Is die niet onnodig duur? 'En wat blijft er nog over van het notariaat als wij onze meerwaarde weggeven?' vraagt Van Buitenen zich af. Heuvelmans: 'Je moet de inhoud van het beroep niet op de plank leggen. Ik wil niet worden gedegradeerd tot iemand die alleen maar een handtekening en een stempel zet. Overigens voldoet de standaardakte niet bij driekwart van de mensen. Cliënten worden teleurgesteld wanneer zij toch een duurdere maatwerkakte moeten kopen. Als je echt nieuwe markten wilt aanboren, bied dan via het grootwinkelbedrijf een strippenkaart aan waarmee je voor het eerste uur juridisch advies maar 50 euro betaalt.' Heuvelmans en Van Buitenen werpen verder de vraag op of een niet-notaris notariële werk mag doen? Zo ja, zullen Ikea en bol.com de notariskantoren dan niet uit de markt drukken? Van de Vliet en Bolhaar beklemtonen dat er toch al veertien jaar vrije marktwerking is en dat de HEMA-akte is opgesteld door notarissen. Zij zien de digitale dienstverlening in de toekomst alleen maar toenemen. De jeugd van tegenwoordig is nu eenmaal gewend om alles van achter een schermje te doen. 'Wij moeten met hen de connectie houden!' Van de Vliet kan zich voorstellen dat consumenten door de laagdrempeligheid straks ook notariële geldleningen via de notariële service laten lopen – daarbij wordt de notaris nu overgeslagen. Een schuldhulpverlener sprak in *Het Financieele Dagblad* de wens uit dat HEMA ook huwelijksvoorwaarden gaat verkopen 'om één der partners te beschermen tegen schuldeisers van de ander'.

‘Wat blijft er nog over van het notariaat als wij onze meerwaarde weggeven?’

TUCHTRECHTER

Alleen de tuchtrechter lijkt een stokje voor deze ontwikkelingen te kunnen steken. De Koninklijke Notariële Beroepsopleiding (KNB) is het niet duidelijk of de betrokken notarissen notariële wet- en regelgeving naleven. De KNB zal daarom deze zaak voorleggen aan de tuchtrechter. Otto van de Vliet ligt er niet wakker van. Jean-Paul Bolhaar vindt bovendien dat de KNB de creativiteit en de marktwerking de kop indrukt. ‘Wij richten ons op de toekomst en doen het voor de cliënt.’ Van Buitenen juicht het toe dat de tuchtrechter toetst of de service wel voldoet aan de regels. ■

Stand van zaken tuchtzaak

Op 27 november stond het HEMA-initiatief op de agenda van de ledenraad van de KNB. Het KNB-bestuur heeft daar een toelichting gegeven op haar standpunt en verdere handelwijze.

KLAAGSCHRIFT

Het is voor het bestuur de vraag of de normen waaraan de notariële zorgplicht moet voldoen, zodanig concreet en duidelijk zijn om ook toegepast te kunnen worden bij notariële dienstverlening via digitale middelen. Wel heeft het bestuur vastgesteld dat terugmelding van diverse gegevens door deelnemende notarissen aan HEMA een schending van de geheimhoudingsplicht inhoudt. Het bestuur vindt dat toetsing aan de normen

niet een zaak van het bestuur is, maar voorgelegd moet worden aan de rechter. Alle aspecten van het HEMA-initiatief dienen daarbij te worden getoetst. De formulering van het klaagschrift zal dan ook volledig en zorgvuldig moeten gebeuren.

DISCUSSIE OVER NOTARIËLE ZORGPLICHT

Naast deze rechterlijke toetsing vindt het bestuur dat er een discussie binnen de hele beroepsgroep moet komen over hoe het notariaat zijn beroep zou moeten uitoefenen. Daarvoor zullen in de eerste helft van 2014 onder meer regiobijeenkomsten worden georganiseerd. De leden worden hierover tijdig geïnformeerd via NotarisNet.

Nieuwe Europese privacyverordening

Privacybewustzijn ontwikkelen

Op Pleit 2013 deed Anne-Wil Duthler uit de doeken wat de nieuwe Europese privacyverordening betekent voor notarissen, advocaten en gerechtsdeurwaarders. Toen waarschuwde zij dat er veel gaat veranderen voor ondernemingen die met persoonsgegevens te maken hebben. Voor het notariaat licht zij de nieuwe wetgeving nog eens toe, want de regels zijn streng en de boetes hoog.

TEKST Jessica Hendriks | FOTO'S Truus van Gog

‘De nieuwe verordening heeft in principe dezelfde uitgangspunten en normen als de huidige Europese richtlijn’, vertelt Duthler. ‘Het gaat erom dat betrokkenen in staat zijn controle te houden over hun eigen persoonsgegevens. Dat betekent dat cliënten moeten weten dat hun gegevens worden verwerkt. Zij mogen te allen tijde inzage krijgen. Ook moet de veiligheid van de persoonsgegevens worden gegarandeerd. Dat staat eigenlijk nu ook allemaal in de richtlijn. Nieuw is de verankering in de organisatie.’ Notarissen moeten straks alle cliënten informeren over het feit dat er gegevens over hen worden verzameld en verwerkt. Wat de notaris ermee doet, voor welke doeleinden deze worden gebruikt, en of de gegevens aan derden worden verstrekt. Ook moet de notaris aangeven dat hij bijvoorbeeld gegevens van de Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens (GBA) gebruikt. Verder is het de

bedoeling dat hij betrokkenen informeert over het recht op inzage en correctie van gegevens, maar ook om een klacht in te dienen bij het College bescherming persoonsgegevens (CBP). Duthler weet waar ze over praat. Zij heeft een adviesbureau op het gebied van bestuur, recht en ICT en houdt zich al twintig jaar bezig met het privacyvraagstuk. Daarnaast is zij lid van de Eerste Kamer.

AANSPREKPUNT

Hoe gaan deze vereisten er voor de notaris in de praktijk uitzien? ‘Al deze zaken moet je voorafgaand aan een gesprek kenbaar maken. De notaris moet kunnen laten zien dat hij heeft voldaan aan de informatieplicht’, aldus Duthler. Maar er is meer. Ondernemingen die met persoonsgegevens te maken hebben, moeten het recht van ‘dataportabiliteit’ van cliënten kunnen honoreren. Dat betekent dat een cliënt in staat moet zijn om zijn elektronische gegevens mee te nemen naar bijvoorbeeld een andere notaris. Ook is de notaris verplicht om wijzigingen van een

cliënt in zijn persoonsgegevens door te geven aan de partijen waar hij die gegevens aan heeft verstrekt. ‘Er zal in veel gevallen een functionaris gegevensbescherming (fg) aangesteld moeten worden. Als een notaris meer dan 5.000 cliënten heeft, is een fg verplicht’, vertelt Duthler. Zo’n fg moet toezicht gaan houden op de naleving van de verordening en daarover adviseren. Duthler: ‘En als het aan de LIBE commissie – de commissie van het Europees Parlement die zich met deze verordening heeft beziggehouden – ligt, moet een fg ook zorgen voor het privacybewustzijn. Hij moet erop toezien dat medewerkers worden opgeleid. Maar hij moet er ook op toezien dat informatiesystemen voldoende beveiligd zijn. Hij is het aanspreekpunt voor het CBP. Dan zie je al dat zo’n privacyfunctionaris over heel veel competenties moet beschikken.’ Hierin ziet Duthler ook een rol weggelegd voor een beroepsorganisatie of belangenorganisatie. ‘Grote bedrijven zullen een eigen fg in dienst moeten hebben, maar kleine notariatskantoren kunnen beter de handen ineenslaan.’

MELDPlicht DATALEKKEN

In de Europese privacyverordening – die in de loop van 2014 ingaat – zit ook een meldplicht datalekken. Deze wordt in Nederland echter naar voren gehaald en zal al eerder ingaan,

‘Dit is echt een stimulans om de beveiliging zo goed mogelijk op orde te krijgen’

omdat Kamerlid Jeroen Recourt (PvdA) daarover vorig jaar in de Tweede Kamer een motie heeft ingebracht. Duthler: ‘Een belangrijk detail is dat de boetebevoegdheid van het CBP ook in dit wetsvoorstel wordt verhoogd van 4.500 euro naar 450.000 euro. Het blijft dus niet alleen bij het eerder invoeren van de meldplicht datalekken. De sanctie op het niet naleven van de huidige Wet bescherming persoonsgegevens wordt ook verhoogd. Hierdoor kan dit een belangrijk issue worden bij het controleren van de jaarrekening. Waar 4.500 euro nog als verwaarloosbaar wordt gezien, is een mogelijke boete van 450.000 euro wel degelijk van belang. De accountant zal dus zeker willen weten dat een organisatie aan de privacyregels voldoet. Anders zal hij de jaarrekening niet tekenen.’ Maar hoe werkt die meldplicht datalekken nu precies? ‘Denk bijvoorbeeld aan de veelgebruikte usb-stick. Wat als je die in de trein laat liggen? Of je mobiele telefoon van het werk wordt gestolen, waardoor werkgegevens op straat liggen? Of de welbekende hack? In zo’n geval moet je binnen 24 uur bij het CBP melden dat er is ingebroken in het systeem of dat je iets bent kwijtgeraakt en dat er mogelijk persoonsgegevens onrechtmatig worden ingezien of gebruikt’, legt Duthler uit. ‘Als er mogelijk nadelige consequenties zijn voor de

privacybescherming van betrokkenen moeten ook alle betrokkenen worden geïnformeerd.’ Op het moment dat een leverancier is gehackt, moet hij dit ook zo snel mogelijk melden bij de notaris. Die moet het vervolgens melden bij het CBP. ‘Wel moet de notaris dan meteen kunnen laten zien welke maatregelen hij neemt om het datalek op te heffen. En welke maatregelen hij heeft getroffen om de nadelige gevolgen voor cliënten te verminderen. Deze scenario’s moet je dus als kantoor van tevoren al klaar hebben liggen’, licht Duthler toe. ‘Dit is echt een stimulans om de beveiliging zo goed mogelijk op orde te krijgen.’

GOED VOORBEREIDEN

Privacy is een *hot item*. Afluisterschandalen zorgen ervoor dat het onderwerp hoog op de agenda staat. Het Europese Parlement en de Raad van Ministers streven er dan ook naar om voor de Europese parlementsverkiezing van mei 2014 de verordening aangenomen te hebben. ‘Ik krijg nog weleens als reactie op mijn verhaal te horen dat we moeten gaan lobbyen in Den Haag. Dat heeft geen nut. Je moet in Brussel zijn, maar ook daar heeft het weinig zin meer. Het is al in een gevorderd stadium. Een verordening is rechtstreeks van toepassing en hoeft niet meer te worden omgezet in nationaal recht. We kunnen ons

het best maar goed voorbereiden’, aldus Duthler. De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) maakt naar aanleiding van de nieuwe Europese verordening een richtlijn zodat kantoren kunnen toetsen hoe het met hun beveiligingsniveau is gesteld. Hiermee wil de beroepsorganisatie het bewustzijn bij notarissen verhogen. Daarnaast bekijkt de KNB hoe notariskantoren verder kunnen worden ondersteund. Zo wordt er onder andere gedacht aan het aanstellen van een fg binnen de beroepsorganisatie die kantoren die geen eigen fg hebben van dienst kan zijn. Volgens Duthler een goede zaak: ‘Ik kan mij voorstellen dat de beroepsorganisatie kantoren daarmee gaat ondersteunen en bijvoorbeeld scenario’s, maatregelen en procedures maakt. ‘Als de toezichthouder, het CBP, dan langskomt, kun je laten zien dat alle notarissen op dezelfde manier de verordening hebben geïmplementeerd. Dat staat veel krachtiger dan dat elke notaris het op zijn eigen manier doet.’ ■

En
verder:

‘Ik doe het met volle overgave’

‘Er was – en is – behoefte aan freelancers’

Femke de Nooijer was vorige maand 12,5 jaar kandidaat-notaris. Sinds 2 jaar werkt zij als freelance waarnemingsbevoegde kandidaat en gecertificeerd EPN Estate Planner.

TEKST Henriette van Wermeskerken | FOTO Truus van Gog

‘Van jongs af aan wilde ik al notaris worden. Waarom weet ik eigenlijk niet, maar sinds ik een klein meisje was, had ik een beeld van mijzelf terwijl ik met een aktetas op pad ging om cliënten te adviseren. Sinds ik als freelancer werk, is dat beeld werkelijkheid. Ik kom overal, op notariskantoren en bij particulieren thuis. De afwisseling bevalt mij. Ik ben flexibel en pas mij gemakkelijk aan mijn verschillende werkomgevingen aan. Er zijn dagen dat ik ’s ochtends op het ene kantoor waarneem en ’s middags op het andere. Op dit moment werk ik een dag per week op een kantoor in Oost-Souburg. Op twee kantoren in Hulst neem ik vooral in de vakantieperiodes waar en sinds half november werk ik een dag per week op een kantoor in Wouw. Sinds kort werk ik bovendien als notarieel adviseur op een accountantskantoor. Ondernemers hebben vaak hun accountant als vaste adviseur, aan wie ze ook hun notariële stukken voorleggen. Het is leuk de zaken ook eens van die andere kant te bekijken. Sinds ik voor mijzelf begon, heb ik nog geen week zonder werk gezeten.’

VASTE BAAN

‘Van de crisis heb ik dus geen last, hoewel die wel aan de basis van mijn freelance werk staat. Sinds mijn afstuderen in 2000 ben ik bij drie verschillende notariskantoren in dienst geweest. Dat was niet echt een bewuste keuze, maar ik werd gevraagd voor steeds een mooie nieuwe uitdaging. Ik vond het interessant en nuttig om verschillende kantoren te leren kennen. Bij het laatste kantoor, waar ik in 2006

kwam werken, zochten ze iemand voor drie dagen en dat kwam mij goed uit, want ik had toen twee kleine kinderen. Maar het kantoor moest mij eind 2011 laten vertrekken om bedrijfseconomische redenen. Ik ben in de buurt gaan informeren en heb her en der laten vallen dat ik wat nieuws zocht. Toen bleek dat er wel werk was, maar niet in de vorm van een vaste baan. Er was – en is – behoefte aan freelancers. Na mijn laatste werkdag ben ik een week gaan skiën. De week erna heb ik me bij de Kamer van Koophandel ingeschreven als freelance kandidaat-notaris en startte ik bij mijn eerste opdrachtgever.’

ZEELAND

‘Ik ben opgegroeid in Koudekerke, vlakbij Vlissingen, waar ik nu woon. Hier ben ik geworteld. Ik studeerde in Leiden en had daarna best in Rotterdam willen werken, bij een groot kantoor, maar mijn man – die ik al kende voordat ik ging studeren – heeft daar in zekere zin een stokje voor gestoken. Hij had hier zijn eigen bedrijf en kwam als internetondernemer op een notariskantoor in Middelburg waar een vacature was. Zo kwam ik daar binnen, en het klikte. Ik was nog niet eens afgestudeerd. Ik zou nu niet meer uit Zeeland weg willen. Het is heerlijk om de kinderen hier te laten opgroeien. Er is rust en ruimte. Ik ben graag buiten; ik loop drie of vier keer in de week hard en ik rijd elke week paard, net als mijn dochter. Ik kom graag op het strand, dat hier maar twee kilometer vandaan is. In de zomer probeer ik weleens te golfsurfen, maar verder dan een poging te blijven staan, ben ik nog niet. Ik kom regelmatig in de

Randstad, heb daar genoeg vriendinnen, maar zou er niet willen wonen. Wel zou ik het leuk vinden om daar eens een opdracht of een waarneming te doen.’

KWALITEITEN

‘Notariskantoren huren mij in als vervanging voor ziekte, verlof, vakantie, of opvang van tijdelijke drukte. Zo werkte ik bijvoorbeeld op het kantoor van Geertjan Sarneel in de tijd dat hij voorzitter van de KNB was. Ik doe vooral personen- en familierecht, erfrecht en spring af en toe bij op de registergoedpraktijk. Ook ben ik gecertificeerd EPN Estate Planner. Als zelfstandige zorg ik zelf voor mijn administratie, urenregistratie, ik bekostig mijn lidmaatschappen, verzekeringen, het verplichte pensioenfonds, en ik zorg dat ik mijn punten haal. Ik geef ook lezingen, onlangs bijvoorbeeld over de AWBZ. De laatste tijd richt ik mij ook meer op particulieren. Veel mensen zien er tegenop om naar de notaris te gaan. Ik bezoek mijn particuliere cliënten thuis. Het is begonnen met cliënten uit de vrienden- en kennissenkring en het breidt zich via via uit. Aan mijn opdrachten bij notariskantoren kom ik meestal via de ringbijeekkomsten of cursussen. Binnenkort loopt mijn opdracht in Oost-Souburg af, dus ik zoek iets erbij voor ongeveer een of twee dagen per week. Ik vind mijn werk leuk en het maakt mij niet zoveel uit waar ik dat doe. Ik vind wel weer wat, daar maak ik me geen zorgen over. Ik weet wat mijn kwaliteiten zijn. En wat ik doe, doe ik met volle overgave.’ ■

UITGELICHT

Primeur: eerste grote snelle kavelruil afgerond door een agri-notaris

Op 17 oktober heeft de eerste grote snelle kavelruil in Nederland plaatsgevonden. In slechts dertien maanden is de verkaveling afgerond. Tot nu toe was er met een wettelijke ruilverkaveling een periode van vele jaren gemoeid.

Door een actieve en innovatieve aanpak en een goede samenwerking met alle betrokken partijen, is de snelle verkaveling in Winterswijk Oost een succes geworden. Bij dit pilot-project waren maar liefst 123 partijen betrokken, waarbij 450 hectare grond werd geruild. Door de verkaveling verbetert de landbouwstructuur en kan meer nieuwe natuur ontstaan. Behalve de agrarische ondernemers zijn ook natuur- en landschapsorganisaties en de lokale overheid zeer content. Het korte tijdsbestek is mede gerealiseerd doordat de kavelruil uitsluitend op vrijwillige basis plaatsvindt, aldus agri-notaris Ans Post van Hobbelenk & Buitink Notarissen te Winterswijk die de kavelruil begeleidde. Post is VASN-lid.

CURSUSSEN

VASN: ALV en lezing Gemeenschappelijk landbouwbeleid

Datum: 8 april 2014

Tijdens de lezing wordt de stand van zaken in de Europese regelgeving richting 2015 toegelicht en wordt de juridisch-inhoudelijke kant praktisch benaderd. Hierbij kan gedacht worden aan de regeling Rood voor Rood en de overeenkomsten op provinciaal en gemeentelijk niveau. Uitsluitend voor VASN-leden.

VASN-cursus Inleiding in het agrarisch recht

Datum: 13 mei 2014

Een cursus over de basisbegrippen en fiscale regelingen in de notariële agrarische praktijk. Deze cursus is verplicht voor niet-juristen die de VASN Beroepsopleiding Agrarisch Recht willen gaan volgen. Ook voor (kandidaat)-notarissen en leden van de VASN is deze cursusdag geschikt als inleiding of opfris-cursus.

VERENIGINGSNIEUWS

Data en kosten bijeenkomsten NRS in 2014

De NRS heeft onder meer als doelstelling het organiseren van studiebijeenkomsten en congressen op het gebied van de registergoed-praktijk. Tot het lidmaatschap behoort het kosteloos bijwonen van twee bijeenkomsten/cursussen. Voor het jaar 2014 zijn de data hiervan 8 april en 16 september. Daarnaast zal een derde congres/cursus gehouden worden op 25 november 2014. Met betrekking tot deze derde bijeenkomst zullen wel kosten aan de deelnemers in rekening worden gebracht, waarbij leden uiteraard wel korting krijgen.

EPN en SPF organiseren PFP Forum Op 29 januari 2014 organiseert de EPN in samenwerking met de Stichting Persoonlijke Financiën (SPF) het zestiende jaarlijkse PFP Forum, het kennis- en ontmoetingspunt voor financial planners en financieel adviseurs.

EPN ziet een toenemende samenwerking tussen financieel planners, accountants, fiscalisten en andere financieel adviseurs. Iedere adviseur speelt zijn eigen specifieke rol in het adviserings- en begeleidingsproces van de cliënt, veelal ondernemers/vermogende particulieren. De rol van de notaris/estate planner is daarin onmisbaar.

VASN-cursus '... en wat als er nooit is verrekend?'

Datum: 10 juni 2014

Een cursus over het vaststellen van de voorde- ringen bij echtscheiding voor de situatie waarbij in de huwelijkse voorwaarden een verrekenbeding is opgenomen dat tijdens het huwelijk nooit is uitgevoerd. Uitsluitend voor VASN-leden.

VMSN-opleiding Legal mediation

Voorinschrijven voor de eerstvolgende opleiding is mogelijk door een mail te sturen naar info@vmsn.nl.

VMSN-vervolgopleiding

Datum: februari t/m juni 2014

Vrijblijvend voorinschrijven is mogelijk door een mail te sturen naar info@vmsn.nl.

Wat is het PFP Forum?

Het PFP Forum is het kennis- en ontmoetingspunt voor financial planners en financieel adviseurs. Er is een informatiemarkt met diverse stands en er worden inhoudelijke workshops gegeven. Op het PFP Forum hoort en ziet u de laatste ontwikkelingen op het gebied van estate planning, zowel nationaal als internationaal. Onderwerpen van de workshops zijn onder meer een masterclass met als titel 'Het optimale ondernemers-testament', waarbij tevens de ideale bedrijfsstructuur aan de orde zal komen en een sessie met als titel 'Het wel en wee van een tweede huis in het buitenland', waarbij de nadruk zal liggen op de fiscale gevolgen bij overlijden.

Toegang

EPN-leden (en hun gasten) krijgen 100 euro korting op de toegangsprijzen. Tot 1 januari 2014 betalen zij 195 euro, daarna 295 euro. Er worden 2 PE-punten toegekend.

Deelnemen?

Wilt u deelnemen of hebt u vragen? Neem dan contact op met info@PFPForum.nl. Nadere informatie voor EPN-leden volgt via de e-mail.

VMSN: ALV en cursus 'Mediation... back to basic'

Datum: 27 maart 2014

Een opfriscursus voor VMSN-leden.

VMSN-cursus Alimentatierekenen

Datum: 16 september 2014

Tijdens de cursus gaan de deelnemers op de eigen laptop aan de slag met praktijk-berekeningen. Uitsluitend voor VMSN-leden. De cursus is tevens onderdeel van de VMSN-vervolgopleiding tot Notariële Scheidingsbemiddelaar.

VMSN-cursus Valkuilen van het convenant

Datum: 2 oktober 2014

Tijdens deze cursus wordt het echtscheidingsconvenant civiel- en fiscaalrechtelijk door- gelicht. Uitsluitend voor VMSN-leden. De cursus is tevens onderdeel van de VMSN Vervolgoplei- ding tot Notariële Scheidingsbemiddelaar.

Gewoon,
met elkaar
praten

Misschien was het een andere tijd, maar het was voor mij evengoed een spannende gebeurtenis: de eerste ringvergadering die ik, 23 jaar oud, als net gestarte kandidaat-notaris bijwoonde. Ik herinner mij nog altijd zeer goed hoe ik na de vergadering even apart werd genomen door een oudere collega-kandidaat-notaris, Piet Planting. Hij maakte destijds deel uit van het (toen nog) hoofdbestuur van de KNB en stond op de drempel om tot notaris te worden benoemd. We hadden een gesprek waarin Piet wilde weten waar ik had gestudeerd, waarom ik notarieel recht was gaan doen, wat ik verwachtte van het werk in het notariaat en wat ik van de ringvergadering vond. Ook maakte hij mij wegwijs over wie wie was in de ring en wat er zoal speelde aan onderwerpen in het notariaat. Gewoon een eenvoudig, ontspannen praatje tussen beroepsgenoten over werk, het notariaat, de ring en collega's.

BEREIDHEID

Vorige week hebben we de laatste regiobijeenkomst gehouden. Zoals ik eerder al eens schreef, had ik mijn reserves over het welslagen van juist dit onderdeel van het voorstel 'De Verbeterde Orde'. Het idee van

het bestuur voor die regiobijeenkomsten is om leden in een eerder stadium te betrekken bij besluitvorming van de KNB. Door met leden te praten, ideeën en gedachten van ze te horen, soms zorgen te delen of kritiek te uiten.

Wat mij in al die regiobijeenkomsten is opgevallen, is de enorme bereidheid van collega's om te praten met het bestuur. Want ondanks de bij velen aanwezige, initiële scepsis heeft het bestuur in die regiobijeenkomsten enorm veel van de leden gehoord. Het bestuur en de meeste leden, meen ik vast te kunnen stellen, kwamen met een positief gevoel uit die regiobijeenkomsten.

'CONCURRENTEN'

Na 1999 hebben we schijnbaar met zijn allen het idee gekregen, dat we ineens 'concurrenten' van elkaar zijn (alsof dat voorheen ook al niet zo was?). Dat elke euro omzet in de portemonnee van de ander, er eentje minder is in die van jezelf. En dat we daarom ook zo weinig mogelijk contact met elkaar zouden moeten hebben. Ik heb dat nooit zo goed begrepen. Wat ik in de afgelopen jaren wel veel heb gezien, is dat beroepsgenoten elkaar niet meer zo goed begrijpen. Er wordt te weinig gepraat tussen collega's. Terwijl dat wel nodig is voor het goed functioneren van ongeacht welke beroepsgroep dan ook.

SIMPEL PRAATJE

Bij mij kwam na afloop van de laatste regiobijeenkomst de gedachte op, dat we het misschien een beetje verleerd zijn om af en toe gewoon eens met elkaar te praten. Misschien kunnen de regiobijeenkomsten daarin ook een rol spelen. Het lost zeker niet alles op, maar een simpel praatje tussen collega's kan bijdragen aan onderling begrip en misschien soms zelfs wederzijdse waardering. Daar worden we volgens mij allemaal beter van. ■

Franc Wilmink | VOORZITTER KNB

Commissie gaat dekking beroepsaansprakelijkheidsverzekering onderzoeken

Het KNB-bestuur gaat een Commissie verzekeringen samenstellen die gaat onderzoeken welke minimale dekking voor beroepsaansprakelijkheid passend is en op welke concrete wijze deze dekking te verkrijgen is in de markt voor beroepsaansprakelijkheidsverzekeringen.

Volgens de beroeps- en gedragsregels zijn notarissen verplicht om zich te verzekeren tegen het risico van beroepsaansprakelijkheid tot een bedrag van minimaal 25 miljoen euro per claim en 50 miljoen euro per jaar. Over de hoogte van deze minimale dekking wordt in de beroepsgroep verschillend gedacht. De Commissie verzekeringen moet onderzoeken welke dekking voor beroepsaansprakelijkheid passend is voor het notariaat. Deze commissie zal de resultaten van het onderzoek uiterlijk op 1 mei 2014 moeten presenteren aan het bestuur. De commissie zal worden samengesteld uit verschillende partijen uit het notariaat en derden die bekend zijn met (de problematiek rond) beroepsaansprakelijkheidsverzekeringen voor notarissen.

Over de hoogte van de minimale dekking wordt in de beroepsgroep verschillend gedacht.

Kosten inschrijving CTR omlaag

Per 1 januari 2014 bedraagt het tarief voor de inschrijving van een notariële akte in het Centraal Testamenten Register (CTR) 6,50 euro. Dit heeft staatssecretaris Fred Teeven van Veiligheid en Justitie vastgesteld. Nu is het 7,50 euro.

Publieksbrochures bestellen bij een nieuwe leverancier

Met ingang van 27 november is Misi Fulfilment bv te Zoetermeer de nieuwe leverancier die uw bestelling voor de gedrukte publieksbrochures van de KNB in behandeling neemt en naar u verzendt. De KNB heeft met Misi goede prijsafspraken gemaakt, waardoor de bijkomende kosten op de factuur lager uitvallen. De orderkosten per bestelling zijn 3,80 euro (voorheen 9,40 euro) en ook op de verzendkosten is met dit nieuwe contract een besparing gerealiseerd. Voor de verzendkosten gaat een vast verzendtarief gelden van 5,95 euro per bestelling (voorheen variabel DHL-tarief).

De KNB heeft ervoor gekozen de brochures in een eigen bestelmodule onder te brengen, duidelijk gescheiden van andere leveranciers van notariële artikelen. Op de bestelpagina van NotarisNet vindt u op dit moment daarom twee websites van leveranciers voor aktepapier en notariële kantoorartikelen, namelijk Joh. Enschedé Amsterdam en CIB Centraal Inkoop-Bureau.

WAT MERKT U VAN DEZE VERANDERING?

U blijft de publieksbrochures via de gebruikelijke pagina op NotarisNet bestellen. Via de inlogknop komt u in de webshop, waar u de brochures aanklikt die u wilt bestellen. Nadat u alle brochures in uw winkelmandje hebt verzameld, het factuur- en afleveringsadres hebt ingevuld, ontvangt u per mail een ontvangstbevestiging ter controle van de artikelnummers en bestelde aantallen. Van het magazijn van Misi ontvangt u vervolgens een mail met de Track-and-Tracecode op de dag dat uw bestelling ter post gaat. Indien het

Met ingang van 27 november is Misi Fulfilment bv te Zoetermeer de nieuwe leverancier die uw bestelling voor de gedrukte publieksbrochures van de KNB in behandeling neemt en naar u verzendt.

magazijn uw bestelling vóór 17.00 uur ontvangt, geldt een leveringstermijn van twee dagen. Alleen indien u op een donderdag bestelt, vindt de levering plaats op een dinsdag, want Post.nl bezorgt niet meer op maandag. De factuur voor de geleverde brochures treft u voortaan aan in het pakket van Post.nl.

BIJ WIE KAN IK TERECHT MET VRAGEN?

Voor vragen over uw bestelling van de KNB-publieksbrochures belt u met de klantenservice van Misi: 079 3633099. Bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 8.30 - 17.30 uur.

Voor vragen over uw bestelling van Joh. Enschedé BV kunt u bellen met 020 5858692 of mailen naar aktepapier@jea.nl. Contactpersonen van de klantenservice zijn Wendy Hut en Tessa Herngreen.

Voor vragen over uw bestelling van CIB Centraal Inkoopbureau BV kunt u contact opnemen met 079 3638400 of mailen naar info@cib.nl. Contactpersonen van de klantenservice zijn Josca van Gaalen en Karin Krens.

Meer informatie: KNB, Mirjam Stoelinga, telefoon 070 3307168 (m.stoelinga@knb.nl)

Eindejaarstraject hypotheeken van ASR Bancair

ASR Bancair heeft de volgende mededelingen in verband met het naderen van het einde van 2013:

- als alle opgevraagde bescheiden ten behoeve van een hypothecaire geldlening op dinsdag 10 december 2013 door hun acceptatieafdeling zijn ontvangen, dan kan een hypotheekakte nog passeren in 2013;
- voor alle uitbetalingen ten behoeve van de WelThuis hypotheek via Stater: zie E-notaris voor relevante data inzake passeerverzoeken (geldgever ASR Levensverzekering N.V. voor de ASR Welthuis Hypotheek);
- voor alle overige uitbetalingen (geldgever Direktbank N.V. voor de ASR Reguliere en Basisrente Hypotheek) geldt als uiterste datum voor het maken van een passeerafspraak: 23 december 2013.

Wijziging curatele, beschermingsbewind en mentorschap 1 januari in werking

De Wet wijziging curatele, beschermingsbewind en mentorschap treedt op 1 januari 2014 in werking. Wel is hierop een aantal uitzonderingen, zoals de onderdelen die betrekking hebben op de kwaliteitseisen en de beloning van curatoren, bewindvoerders en mentoren.

Met dit wetsvoorstel veranderen de regels voor curatele, onderbewindstelling en mentorschap ten behoeve van kwetsbare volwassenen. Verder dienen curatoren, bewindvoerders en mentoren die drie of meer personen onder hun hoede hebben aan kwaliteitseisen te voldoen. De algemene maatregel van bestuur hiervoor is nog in voorbereiding. Daardoor kunnen deze bepalingen nog niet in werking treden. Dit geldt ook voor de overlegging van verklaringen en verslagen omtrent het voldoen aan de kwaliteitseisen en voor de beloning van curatoren, bewindvoerders en mentoren.

Leden en bestuur enthousiast over regiobijeenkomsten

De afgelopen weken zijn regiobijeenkomsten gehouden om de mening van de leden te peilen over de voorstellen die zijn gedaan om de beroepsorganisatie te verbeteren. Onder leiding van professionele gespreksleiders is volop van gedachte gewisseld over de voorstellen. Er is gesproken over een herverdeling van taken van bestuur, ledenraad en ALV. Ook is uitgebreid gesproken over de ledencommunicatie en over de in- en externe communicatie.

Het bestuur is zeer enthousiast over de betrokkenheid van de leden en heeft goed geluisterd naar alle meningen en suggesties. Ook de leden waren enthousiast over de mogelijkheid om in kleine groepen in gesprek te gaan met bestuursleden. Dit blijkt ook uit de videoverslagen van de verschillende regiobijeenkomsten.

De eerste voorlopige conclusies zijn:

- dat de regiobijeenkomsten voor herhaling vatbaar zijn;
- dat de leden de ringen (nog) niet willen afschaffen, omdat zij voldoende ruimte zien voor een verbetering van de participatie van de leden. Dit kan door de informatievoorziening voorafgaand aan de ringvergadering te verbeteren, een betere terugkoppeling door het ringbestuur en door het aantrekkelijker maken van de bijeenkomsten. Een aandachtspunt daarbij is de ringvergadering zo in te richten dat leden zich meer uitgenodigd voelen om mee te praten;
- dat leden graag meer mogelijkheden willen hebben om digitaal bijeenkomsten te volgen (ring- en ledenraadsvergaderingen) en via webinars willen meepraten over beleidsonderwerpen;
- dat de overdracht van huidige taken van de ALV aan de ledenraad wordt gesteund, maar dat de ALV wel in een of andere vorm behouden moet blijven. Ook het initiatiefrecht voor leden om een ALV bijeen te roepen moet behouden blijven. Suggesties zijn bijvoorbeeld een vakinhoudelijk

congres met daarna de mogelijkheid om onderwerpen met het bestuur te bespreken of vragen te stellen aan het bestuur;

- dat ook het omvormen van de ledenraad van het orgaan dat het beleid vaststelt naar het orgaan dat het bestuur controleert, wordt ondersteund. Veel is gesproken over de samenstelling van de ledenraad. Voorlopige conclusie is dat de huidige samenstelling de voorkeur geniet boven een samenstelling naar belangengroeperingen, omdat de onderwerpen die besproken worden landelijke onderwerpen zijn die het hele notariaat betreffen. Wel zijn de leden voorstander van een publieke tribune en spreektijd voor individuele leden of belangengroepen;
- dat de interne communicatie het afgelopen anderhalf jaar sterk is verbeterd. Ook woordvoerder Nora van Oostrom wordt zeer gewaardeerd.

HOE VERDER?

Komende maand zullen de uitkomsten verder worden geïnventariseerd en besproken door het bestuur. In januari zal het bestuur met een voorstel komen hoe vervolg kan worden gegeven aan de 'Verbeterde Orde'. Dit voorstel zal in de ledenraad worden besproken. In de ALV, die naar verwachting begin maart zal plaatsvinden, zal dit onderwerp ook op de agenda staan. In de tussentijd zult u uiteraard op de hoogte worden gehouden via de verschillende communicatiekanalen.

Nadere informatie: KNB, Caroline van Kordelaar, telefoon 070 3307166 (c.vankordelaar@knb.nl)

Het bestuur is zeer enthousiast over de betrokkenheid van de leden en heeft goed geluisterd naar alle meningen en suggesties.

Wettelijk minimum(jeugd)loon per 1 januari 2014

Per 1 januari 2014 worden de brutobedragen van het wettelijk minimumloon en het minimumjeugdloon verhoogd. Het aanpassingspercentage na afronding is 0,53 procent. Voor een werknemer van 23 jaar of ouder bedraagt het bruto minimumloon bij een

volledig dienstverband per 1 januari 2014 1.485,65 euro per maand.

Nadere informatie: KNB, Ineke van Geest, telefoon 070 3307154 (i.van.geest@knb.nl)

Collectieve geheimhouding notarissen treedt per 1 december in werking

Vanaf 1 december mag een notaris aan een andere notaris die daarom vraagt een afschrift van een akte afgeven, zonder te controleren voor wie de akte wordt opgevraagd. Hierdoor vermindert de aansprakelijkheid van de afgevende notaris.

Vanaf 1 december wordt artikel 4 van de Verordening beroeps- en gedragsregels 2011 aangevuld met de volgende bepaling: *‘Een notaris is bevoegd om na verzoek van een andere notaris een afschrift van een tot zijn protocol behorende akte af te geven aan die andere notaris, mits die andere notaris op zijn beurt een verzoek om dat afschrift heeft gekregen van een persoon die op grond van de Wet op het notarisambt gerechtigd is tot inzage in die akte. De controle op deze gerechtigdheid en de verantwoordelijkheid en aansprakelijk-*

heid voor de inzage ligt na gedaan verzoek en bedoelde afgifte bij die andere notaris.’ Deze bepaling regelt de afgifte van afschriften tussen notarissen onderling. Strikt genomen schendt een notaris zijn geheimhoudingsplicht, wanneer hij een afschrift van een akte aan een andere notaris beschikbaar stelt, tenzij men kan uitgaan van een collectief ambtsgeheim. Daarbij mag en moet de notaris ervan uitgaan dat wanneer een andere notaris hem een afschrift vraagt van een akte, deze daarvoor de opdracht heeft gekregen van iemand die gerechtigd is tot inzage in die akte.

GEEN CONTROLE MEER

Deze collectieve geheimhouding was niet expliciet in de Verordening beroeps- en gedragsregels opgenomen. Naar aanleiding van een uitspraak van het Hof Amsterdam in

2009 heeft het bestuur van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie besloten de twijfel hierover uit de weg te ruimen. Door de nieuwe regeling hoeft een notaris niet meer te controleren voor wie de andere notaris de akte opvraagt. De collectieve geheimhouding brengt mee dat hij de andere mag vertrouwen. Overigens geldt de regeling ook voor het afgeven van een uittreksel, een (digitale) kopie van een akte of dossierstukken. Daarnaast is de ‘andere notaris’ niet verplicht een afschrift op te vragen. Hij kan zijn cliënt ook verwijzen naar de notaris die over de akte beschikt.

Nadere informatie: KNB, Praktijkzaken, Willem Geselschap (w.geselschap@knb.nl)

KNB Cursusagenda

16 december 2013

Efficiënte bedrijfsvoering

Na afloop van deze cursus beschikt u over een efficiëntiescan van uw eigen kantoor en hebt u de handvatten om de gesignaleerde knelpunten op te lossen.

27 januari 2014

Studiedag voor notariële medewerkers

Tijdens deze studiedag, in het bijzonder voor ervaren notariële medewerkers, worden onder andere de volgende onderwerpen behandeld: actualiteiten onroerend goed, vastgoedfraude en veilingen.

11 februari 2014

FIOD vraagt akte... notaris laat vraag passeren

Docenten gaan in op geheimhoudingsplicht van notarissen enerzijds en vragen, verdringen en doorzoeking door opsporingsambtenaren aan/bij notariškantoren anderzijds.

13 maart en 10 april 2014

Timemanagement

Hebt u het altijd (te) druk? Komt u altijd tijd tekort? Investeer dan nu in de cursus

Timemanagement, zodat u straks meer tijd hebt voor andere zaken.

20 maart en 17 april 2014

Commercie voor het notariaat

Na deze training hebt u inzicht in de verschillende marktwerkingmethoden en een concreet actieplan waar u mee de markt op kunt gaan om nieuwe klanten te genereren en reeds bestaande klanten aan u te binden.

24 maart 2014

Schenken en vererven van een aanmerkelijk belang

Aan de hand van praktijkscenario's worden risico's en (advies)kansen geïdentificeerd waar de deelnemer de dag na de cursus direct proactief inhoudelijk en commercieel mee aan de slag kan.

3 april 2014

Actualiteiten Wwft

Tijdens deze cursus komen onder andere het toepassingsbereik Wwft sinds de wetswijziging, kantoorbeleid en bespreking van ‘ongebruikelijke transacties’ aan de orde.

14 april 2014

Tweetrapstestament en tweetrapsafwikkeling

Modellen zullen de leidraad vormen van deze erfrechtelijke cursusdag: van tweetrapstestament tot derde trap. Ook aan de (papier) twee-trapsschenking zal aandacht worden besteed.

12 mei 2014

Verdiepingscursus Statuten en aandeelhoudersovereenkomst met de nieuwe Flex-bv

Eerdere edities werden beoordeeld met gemiddeld een 8,3. Volgens oud-deelnemers is deze cursus zeer goed, praktisch met een degelijke en boeiende theoretische onderbouwing.

Dit is slechts een selectie uit het totale cursusaanbod. Voor meer informatie, inschrijven en het complete opleidingsaanbod: KNB, cursussen en congressen, telefoon 070 3307125, cursussen@knb.nl of NotarisNet/Opleidingen.

Extra ledenraad in januari 2014

De ledenraad heeft besloten een extra ledenraad te houden in januari. Reden hiervoor is dat de ledenraad graag goed voorbereid in gesprek wil met notaris Marianne Heuvelmans en notaris Adriaan Rothfus. Beiden hebben schriftelijk input geleverd voor de discussie over de notariële zorgplicht naar aanleiding van het HEMA-initiatief en de plannen rondom de Verbeterde Orde.

Deze gesprekken worden gebruikt voor de verdere besluitvorming over de Verbeterde Orde en voor de discussie over de notariële zorgplicht die in het voorjaar in de vorm van regiobijeenkomsten zal worden gevoerd. Over deze bijeenkomsten wordt u zo spoedig mogelijk nader geïnformeerd.

ONTWIKKELING NOTARISBANK

Er komt een projectleider die gaat kijken naar de mogelijke ontwikkeling van de Notarisbank. Hiermee heeft de meerderheid van de ledenraad op 27 november ingestemd. De ledenraad heeft hiervoor een projectbudget ter beschikking gesteld van 35.000 euro. Met het uitgewerkte projectplan kan vervolgens een definitieve beslissing worden genomen over de daadwerkelijke ontwikkeling van de Notarisbank. In november 2011 heeft de ledenraad al gesproken over de mogelijkheden van een Notarisbank. Belangrijke afwegingen daarvoor waren de financiële situatie van banken destijds, optimalisatie van de bescherming van derdengelden, meer efficiency, bestrijding van fraude en het verbeteren van toezicht. De projectleider moet nu onderzoeken of deze argumenten nog steeds aan de orde zijn. In februari moet het projectplan worden voorgelegd aan de ledenraad.

De projectleider moet onderzoeken of de argumenten rond de ontwikkeling van de Notarisbank nog steeds aan de orde zijn.

VERGOEDING RINGBESTUURDERS

Het bestuur van de KNB gaat zich opnieuw bezinnen over de vergoeding van ringbestuurders. De ledenraad is niet akkoord gegaan met de voorgestelde verhoging van de vergoeding van 3.000 euro naar 4.500 euro. Dit, omdat niet zozeer de vergoeding van de ringbestuurders zou moeten worden aangepast, maar wel die van de ledenraadsleden. Daarnaast heeft de ledenraad de wens uitgesproken om tot een breder voorstel te komen ten aanzien van alle vergoedingen aan bestuurders, ringbestuurders, ledenraadsleden en commissieleden.

Met welke vraag kan ik bij het cluster Praktijkzaken terecht? En wat doet de afdeling Communicatie? Elke maand vertelt een medewerker van het KNB-Bureau over zijn/haar werk, uitdagingen en drijfveren. Deze maand Bernadette Verberne, afdelingsmanager Elektronische Media.

Wie is Bernadette Verberne?

'Ik ben van huis uit medisch bioloog en ben vervolgens de automatisering ingegaan. Na wat jaren kwam ik bij PWC, waar ik me ben gaan toeleggen op proces- en verandermanagement. Vervolgens ben ik voor mezelf begonnen, tot dat ik in oktober hier ben gaan werken.'

Waar hou je je wekelijks mee bezig?

'De huidige samenstelling van de afdeling Elektronische Media (EM) is nieuw, mede ontstaan naar aanleiding van het zogenoemde Rapport-Berenschot. Als manager houd ik me bezig met de visie en de strategie en houd ik de vinger aan de pols bij de grote projecten die er binnen onze afdeling lopen. Dat zijn de applicaties die draaien op het PEC-platform, zoals het nieuwe CDR, de interne ICT-applicaties, bijvoorbeeld BRN, en dan hebben we nog de websites. Daar spelen veel strategische onderwerpen en daar wil ik op "ingelust" zijn.'

Close up

visie gaan ontwikkelen over welke kant we met ICT op willen gaan. Er liggen naar mijn mening nog veel kansen. Bijvoorbeeld het aandeelhoudersregister, maar er is veel meer. Zo kan ik me voorstellen dat het notariaat een rol gaat spelen bij de rechtsgeldigheid van digitale identiteiten. Dat past volgens mij uitstekend bij het beroep. Verder denk ik dat ICT niet alleen een facilititeit moet zijn die je ondersteunt in je werk, maar ook diensten kan bieden waarmee notarissen hun toekomst kunnen verbeteren. De afdeling EM kan daaraan bijdragen, tenminste, dat is mijn ambitie.'

Wat doe je na je werk?

'Mijn vrije tijd gaat op aan mijn gezin. Daarnaast vind ik het in de zomer leuk om bezig te zijn met mijn kuipplanten. En ik hou van muziek, lezen en cryptogrammen.'

Als ik niet voor de KNB zou werken, dan was ik ...?

'Ik zou nog weleens in de zorg willen werken. Niet als Florence Nightingale, maar om de processen te verbeteren.'

Waar haal je voldoening uit?

'Wat me in deze functie aantrekt, is de grote verandering die het notariaat nu doormaakt, zowel intern als extern. Er is een hele hoge dynamiek. Ik vind het een enorme uitdaging om daar een bijdrage aan te leveren. Wat ik verder motiverend vind, is om mensen in hun kracht te krijgen. Dat is ook mijn doel voor de nieuwe afdeling. Ik heb het altijd belangrijk gevonden mezelf te verbinden aan iets dat nut heeft. En ik heb het gevoel dat ik dat in deze functie kan doen.'

Grootste professionele uitdaging?

'Ik wil, samen met mijn afdeling, het notariaat en andere betrokkenen, een

Toegang tot kantoor ontzegd aan geschorste notaris.

Uitspraak: *bekrachtiging ontzegging toegang tot kantoor tijdens schorsing*

Casus

De notaris wordt eind 2012 met onmiddellijke ingang bij wege van ordemaatregel op grond van artikel 106 lid 1 Wet op het notarisambt (Wna) geschorst in de uitoefening van zijn ambt. De schorsing wordt door de kamer en het hof bekrachtigd. Bureau Financieel Toezicht (BFT) dient een klacht in tegen de notaris omdat is gebleken van een negatieve bewaringspositie van ongeveer 300.000 euro (en ook een negatieve liquiditeit) en omdat de notaris het BFT verschillende malen onjuist heeft geïnformeerd. Het BFT verzoekt de voorzitter om de notaris voor de duur van de behandeling van de klacht de toegang tot zijn kantoor te ontzeggen en zich overigens te onthouden van gedragingen welke een notaris niet betaamt.

De notaris moet zich beschikbaar houden voor de waarnemer en het BFT, maar mag geen handelingen verrichten die het onderzoek van de waarnemer en het BFT kunnen (doen) stagneren. Van een dergelijke stagnatie kan sprake zijn op het moment dat de notaris zich ongevraagd bij zijn kantoor en zijn medewerkers meldt. De notaris mag zich niet uitgeven als notaris en het is niet aannemelijk dat potentiële kandidaten cliënt willen worden (of blijven) als zij contact hebben met iemand die geschorst is als notaris. Daarom bestaat er organisatorisch geen noodzaak om de notaris toe te laten tot kantoor en leidt diens aanwezigheid alleen tot onrust die niet in het belang is van de praktijkvoering of van degenen die zich tot de notaris wenden. Ook heeft de notaris tegenover het BFT de zaken – ook die betreffende de kwartaalcijfers – tijdens een gesprek onjuist voorgesteld. Daarnaast heeft de notaris ondanks waarschuwingen door het BFT ‘verhulde’ onttrekkingen aan de derdengeldenrekeningen gedaan.

Kamer voor het notariaat: toegang tot kantoor ontzegd

De kamer heeft de ordemaatregel gegeven door de voorzitter van de kamer (op de voet van artikel 106 Wna) bij diens

beslissing, waarbij de notaris de toegang tot zijn kantoor is ontzegd gedurende de tijd dat hij in de uitoefening van zijn ambt is geschorst, behoudens de toegang die hem door de waarnemend notaris zal worden verleend, bekrachtigd.

Notaris: als ondernemer moet ik op kantoor kunnen blijven handelen

De notaris vindt dat een scheiding moet worden aangebracht tussen zijn notariële verantwoordelijkheden en zijn verantwoordelijkheden als ondernemer. Het feit dat hij geen ambtshandelingen mag verrichten, kan geen argument zijn om hem niet tot zijn kantoor toe te laten of relaties aan te brengen. Voorts kan het niet zo zijn dat het personeel geacht wordt (ondernemers)beslissingen te nemen waartoe zij niet bevoegd of bekwaam zijn. Dit klemt te meer indien onbevoegd (bestuurders)beslissingen worden genomen, mogelijk op kosten van de bestuurder.

Hof Amsterdam: geen toegang, wel aanwijzing van een vertegenwoordiger
Het hof is van oordeel dat het BFT geen partij is bij deze procedure. Voorts is het hof van oordeel dat sprake is van een klacht tegen de notaris van zeer ernstige aard, dat het door de voorzitter uitgesproken ernstig vermoeden ten aanzien van de gegrondheid van de klacht van het BFT nog onverkort aan de orde is en dat de notaris de hem verweten onttrekkingen niet heeft betwist. Het door de notaris aangevoerde ondernemingsbelang kan niet leiden tot de afwijzing van de gevraagde bekrachtiging. Wel dient echter rekening te worden gehouden met het belang van de notaris als ondernemer ten aanzien van het draaiende houden van het notariskantoor als onderneming. Hierbij is van belang dat de notarispraktijk is ondergebracht in een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, waarvan de notaris de bestuurder is. Het hof bekrachtigt de beslissing van de kamer, met dien verstande dat aan een nader te benoemen persoon, als vertegenwoordiger van de notaris, toegang tot het notariskantoor dient te worden verschaft en wel om de belangen van de notaris als bestuurder van zijn besloten vennootschap te waarborgen.

*De notariskamer bekrachtigt het vonnis van de Kamer
Gerechtshof Amsterdam (notariskamer),
29 oktober 2013*

Opmerking

De notaris mag de waarnemer en het personeel niet voor de voeten lopen of de mogelijkheid hebben om nog meer ongeoorloofde ‘onttrekkingen’ te doen. Het hof komt de notaris wel tegemoet in zijn wens om de onderneming vertegenwoordigd te zien, maar het is de vraag of hij daar feitelijk iets aan zal hebben.

Notaris had voor honorarium goedkeuring van erfgenamen nodig; notaris mocht als executeur niet de sieraden verdelen.

Uitspraak: *(deels) gegrond zonder oplegging van een maatregel*

Casus

Erfllaatster heeft twee beheersexecuteurs benoemd die geen recht op loon hebben. Er zijn acht kinderen en er is onenigheid. De executeurs stellen de Stichting Executele en Bewind van de notaris in hun plaats. De notaris deelt aan de executeurs haar uurtarief mee en stuurt de erfgenamen declaraties op basis van de gemaakte uren. Verder deelt zij aan de erfgenamen mee dat zij als executeur niet mag verdelen, maar omdat de erfgenamen in onderling overleg geen overeenstemming konden bereiken over de afwikkeling van de nalatenschap, heeft de notaris voorgesteld dat de erfgenamen op de sieraden biddingen konden uitbrengen, waarna deze aan hen zouden worden verkocht. De verschuldigde koopprijs zou vervolgens in mindering worden gebracht op hun erfdeel.

Klaagster: notaris geen recht op loon, mag sieraden niet verdelen

Twee erfgenamen hebben aangegeven akkoord te gaan met een executeur die geen loon ontvangt, en zijn dus niet met het uurtarief akkoord gegaan. Klaagster heeft aangegeven het niet eens te zijn met de voorstellen van de notaris over de verdeling van de sieraden.

Notaris: executeurs akkoord met uurtarief, verdeling sieraden in belang erfgenamen
De notaris stelt dat het voldoende was om de oorspronkelijke executeurs op de hoogte te stellen van haar uurtarief. Wat de sieraden betreft, heeft de meerderheid van de erfgenamen met haar voorstel ingestemd, waarna zij de regie heeft genomen en de wijze van verkoop heeft doorgezet. De notaris stelt dat zij het tot haar taak vond behoren actief te boedelen en suggesties te geven om uit de impasse te komen. Zij heeft daarbij mede in aanmerking genomen dat de sieraden een geringe materiële waarde vertegenwoordigden. Hoewel haar handelwijze ten aanzien van de sieraden wellicht niet expliciet onder de beheerstaken viel, was deze wel degelijk in het belang van de erfgenamen.

De kamer: erfgenamen moeten instemmen met loon, notaris mocht sieraden niet verdelen

In beginsel had de notaris, als in de plaats gestelde van de oorspronkelijke executeurs, geen recht op loon. De notaris had zich ervan moeten vergewissen dat alle erfgenamen instemden met haar uurtarief voordat zij met haar werkzaamheden zou beginnen. Dit geldt te meer nu de notaris ermee bekend was dat de familieverhoudingen tussen de acht erfgenamen verstoord waren, terwijl zij, nog voordat zij het executeurschap aanvaardde, wist dat het loon een discussiepunt zou kunnen vormen omdat twee erfgenamen zich bereid hadden verklaard het executeurschap zonder loon te aanvaarden. De kamer is van oordeel dat de notaris in strijd met haar zorgplicht heeft gehandeld door de indeplaatsstelling als executeur toch te aanvaarden. De kamer acht de door klaagster geuite bedenkingen op dit onderdeel dan ook gegrond, maar ziet geen aanleiding om een maatregel op te leggen.

De kamer overweegt wat betreft de sieraden als volgt. Vaststaat dat er geen schulden tot de nalatenschap behoorden die het noodzakelijk maakten dat de sieraden te gelde werden gemaakt. In haar hoedanigheid van beheersexecuteur was de notaris niet bevoegd om tot verdeling van de sieraden over te gaan. Dat zij, ondanks de bezwaren van klaagster, toch tot verdeling is overgegaan, acht de kamer dan ook klachtwaardig. Dit onderdeel van

de klacht is eveneens gegrond. De kamer ziet geen aanleiding om een maatregel op te leggen.

De kamer verklaart de klacht (de besproken onderdelen) gegrond maar legt geen maatregel op

Kamer voor het notariaat 's Hertogenbosch, 21 oktober 2013

Opmerking

Deze uitspraak geeft aan hoe zorgvuldig de notaris moet laven in ruzieboedels, terwijl ook van de notaris verwacht wordt dat hij de regie voert en zorgt voor een tijdige en adequate afwikkeling.

Notaris berekent ten onrechte kosten van tuchtprocedure aan cliënt door.

Uitspraak: (deels) gegrond onder oplegging van een maatregel

Casus

Klaagster verwijt de notaris onder andere dat zij de afwikkeling van de nalatenschap van erflater niet voldoende voortvarend heeft afgerond. Daarbij heeft de notaris de erfgenamen onvoldoende geïnformeerd, niet op telefoontjes van klaagster gereageerd en zonder voorafgaand overleg de aangifte inkomstenbelasting (IB) en de aangifte erfbelasting ingediend. Bij repliek heeft klaagster haar klacht uitgebreid met het volgende. De notaris brengt 20,5 uur in rekening voor haar werkzaamheden, terwijl overeengekomen was dat 12 uur daarvan besteed zouden worden aan het opstellen van de verklaring van erfrecht. Voor deze 12 uur is ook een fee-afpraak gemaakt van 599 euro, aldus klaagster. Klaagster wenst opheldering over het in rekening brengen van de resterende 8,5 uur door de notaris.

Notaris: geen schoonheidsprijs

De notaris erkent dat bepaalde zaken niet zijn verlopen zoals gewenst en geeft aan dat hij een brief heeft gestuurd naar de erfgenamen met zijn verontschuldigen voor de vertraging in de afwikkeling van de nalatenschap. Voorts erkent de notaris dat hij niet altijd telefonisch contact met klaagster heeft gehad maar op die momenten – waar mogelijk – e-mailberichten naar klaagster heeft verzonden. Ook heeft de notaris inmiddels bezwaar

aangetekend tegen de ingediende aangifte IB 2011 bij de Belastingdienst.

Kamer: niet onzorgvuldig gehandeld

De kamer oordeelt dat de notaris in voldoende mate op de brieven van klaagster heeft geantwoord en haar verscheidene gegevens heeft verstrekt. Ook acht de kamer de uitleg van de notaris met betrekking tot het tijdsverloop tussen de aangifte IB en de definitieve vaststelling door de Belastingdienst voldoende aannemelijk. Voorts is van belang dat de notaris zijn verontschuldigen voor dit tijdsverloop aan klaagster en haar broer en zuster heeft aangeboden. De kamer overweegt dat, gezien bovenomschreven feiten en omstandigheden, dit niet een zodanig lang tijdsverloop is dat de notaris hiermede onzorgvuldig heeft gehandeld. Dit klachtonderdeel oordeelt de kamer ongegrond.

De kamer kan niet inhoudelijk op de declaratie ingaan. Echter, ten aanzien van het gedeelte van de declaratie dat betrekking heeft op de in rekening gebrachte uren voor de klachtafhandeling van onderhavige procedure, oordeelt de kamer dat het de notaris niet past om de kosten van onderhavige tuchtprocedure in rekening te brengen bij klaagster. Mitsdien is de notaris onvoldoende zorgvuldig geweest jegens klaagster en oordeelt de kamer dit klachtonderdeel gegrond.

De kamer verklaart de klacht deels gegrond en legt de maatregel waarschuwing op

Kamer voor het notariaat Amsterdam, 5 september 2013

Opmerking

De kosten van de tuchtprocedure kunnen niet op de cliënt worden afgewenteld, ook niet als deze geen gelijk krijgt.

Op NotarisNet zijn naast bovenstaande uitspraken ook andere tuchtuitspraken te lezen. Nadere informatie: KNB, Willem Geselschap, telefoon 070 3307133 (w.geselschap@knb.nl)

PERSONALIA

Recent benoemd tot notaris

Doetinchem (protocol mr. C. Doppenberg) m.i.v. 1 januari 2014 mevrouw **mr. E.R. Koers**, kandidaat-notaris (1999).

Aangewezen tot toegevoegd notaris

Rheden (protocol mevrouw mr. J. de Kroon-Janssens) m.i.v. datum beëdiging mevrouw **mr. H.L. Moen-de Haan**; Groningen (protocol mr. drs. F.A. Keuning) m.i.v. datum beëdiging mevrouw **mr. M.P. Venema**.

Eervol ontslag op verzoek

mr. U.J. van Anken, notaris te Doesburg, m.i.v. 1 januari 2014; **mr. C. Doppenberg**, notaris te Doetinchem, m.i.v. 1 januari 2014; **mr. F.H.J. Glandrup**, notaris te Enschede, m.i.v. 1 januari 2014; **mr. J.J.A.M. Niesink**, notaris te Doetinchem, m.i.v. 1 januari 2014.

Ontslag op verzoek

mr. R.P.J.M. Boerekamp, notaris te Amsterdam, m.i.v. 15 november 2013.

Toewijzing protocol

De staatssecretaris van Veiligheid en Justitie heeft op grond van artikel 15 van de Wet op het notarisambt besloten het protocol en de overige notariële bescheiden van mr. R.H. Nusteling, tot 30 mei 2013 notaris te Rotterdam, m.i.v. 1 december 2013 toe te wijzen aan **mr. M.S. Spil**, notaris te Rotterdam.

Overleden

Op vierenzestigjarige leeftijd op 28 september 2013 de heer **mr. M.R.M. Munnichs**, oud-notaris te Breda. Op tweeënveertigjarige leeftijd op 20 november 2013 de heer **mr. A.L. Nieuwenhuis**, kandidaat-notaris te Katwijk.

Kanocolumn

HEMA, bedankt!

Wie kent het niet? Sta je bij een borrel en wordt er gevraagd wat voor werk je doet. Als je dan zegt dat je in het notariaat werkt, wordt al snel overgestapt op de weersverwachting van morgen. Maar de HEMA heeft daar verandering in gebracht. 'Verkopen jullie ook HEMA-akten?' Of: 'Waarom heb ik veel meer betaald voor mijn samenlevingscontract?' Zelfs de vraag of je bij het passeren een rookworst krijgt in plaats van een kopje koffie kwam gekscherend voorbij.

PUBLICITEIT

Je kunt, na een kort rekensommetje, concluderen dat het voor de HEMA slechts een publiciteitsstunt was. Volgens mij een geslaagde actie, want ik heb het nog nooit zo vaak over de HEMA gehad! Maar niet

alleen de HEMA was het gespreksonderwerp, ook de notariële praktijk kwam daardoor veel ter sprake. Allemaal gratis publiciteit. Een enkele notaris lift handig mee op deze belangstelling door aan te kondigen rookworsten te gaan verkopen. De grootste groep notarissen klaagt echter over de actie van de HEMA, zonder zijn voordeel te doen met deze publiciteit. Erg jammer vind ik.

MAATWERK NOODZAKELIJK

Wat mij juist opvalt, is dat door deze HEMA-diensten mensen inzien dat notariële producten veelal niet standaard zijn en dat maatwerk noodzakelijk is. En als mensen dat niet zelf inzien, kun je hen dat door enkele vragen duidelijk maken (zie voor inspiratie het stappenplan van

de HEMA). Nu is dan ook hét moment om te laten zien wat de toegevoegde waarde van het notariaat is. Want als we dat nu niet doen, kunnen we straks gaan solliciteren voor een baan bij de klantenservice van de HEMA!

Drie kandidaat-notarissen schrijven bij toerbeurt de Kanocolumn. Elke maand doet een van hen verslag van de belevenissen en ervaringen als kandidaat-notaris. Om vrijuit te kunnen schrijven, ondertekenen ze de column slechts met 'Kano'.

Track & trace speciaal voor u!

VENDUEHUIS

der Notarissen te 's-Gravenhage | sedert 1812

Als eerste veilinghuis in Nederland bieden wij u binnenkort de mogelijkheid om de status van boedels die u ter veiling hebt aangeboden op ieder gewenst moment in te zien via een digitaal 'track & trace' programma. Zo bent u precies op de hoogte wanneer welk kavel geveild wordt en wat de opbrengst is. Tim Erpenbeek de Wolff informeert u graag over deze nieuwe service via 070 - 365 88 57.

Nobelstraat 5 2513 BC Den Haag
info@venduehuis.com www.venduehuis.com

VERTROUWDE NAAM IN ACCOUNTANCY VOOR HET NOTARIAAT

QUAESITOR

ACCOUNTANCY & ADVIES

JAARREKENINGEN • BEDRIJFSOPVOLGING • ADVISERING • PRAKTIJKOVERNAME
PRAKTIJKWAARDERING • UITGAVE BEDRIJFS- EN SALARISRAPPORTAGES

DE TROMPET 1900B 1967 DB HEEMSKERK 0251-783278 WWW.QUAESITOR.NL

Voor inlichtingen over tarieven, plaatsingen en
combinatiekortingen van **commerciële** en **personeelsadvertenties** in:

Notariaat
magazine

WPNR

Gunstige doorplaatsingstarieven naar:

Advocatie

kunt u contact opnemen met:

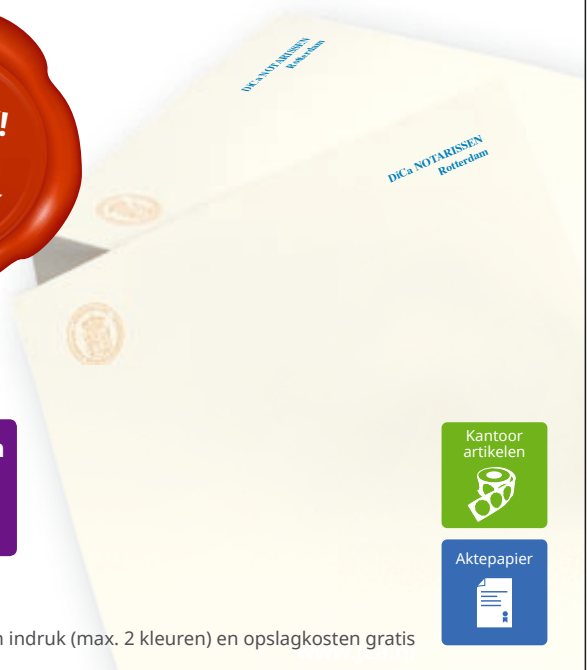
Sales & Services, contactpersoon: Gerrit Kulsdom
Tel. 0229 - 211 211, E-mail: administratie@salesandservices.nl

Joh. Enschedé Amsterdam marktleider in aktepapier

Nu gratis* uw kantoornaam en logo op het aktepapier

- ✓ Altijd de laagste prijs
- ✓ Gratis* naamindruk
- ✓ 1 jaar gratis* opslag
- ✓ Breed assortiment
- ✓ Meer dan 30 jaar ervaring

Verhoog de naamsbekendheid van uw kantoor met een naamindruk! Steeds meer Notariskantoren drukken hun naam en beeldmerk mee op het aktepapier.

Joh. Enschedé Amsterdam

* vanaf 5 dozen indruk (max. 2 kleuren) en opslagkosten gratis

Bestel direct 020 - 58 58 692 of via de link op Notarisnet